

Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės

1999 metų veiklos ataskaita

Išvadas

Viešųjų pirkimų tarnyba prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau vadinama - tarnyba) 1999 metais vykdė savo veiklą vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-2000 metų veiklos programomis, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu bei su jo įgyvendinimu susijusiais poįstatyminiais aktais. Tarnyba savo darbe taip pat vadovavosi Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintais tarnybos nuostatais bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais viešųjų pirkimų veiklą šalyje.

1999 metai tarnybos veikloje buvo svarbūs tuo, kad nuo spalio 1 dienos įsigaliojo naujas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, pakeitęs beveik tris metus veikusį Viešojo pirkimo įstatymą, kurio daugelis nuostatų nevisiškai atitiko Europos Sąjungos direktyvas bei dabartinius reikalavimus. Naujame įstatyme patikslinta ir išplėsta nemaža dalis tarnybos kompetencijai priskiriamų funkcijų bei įgaliojimų.

Viešųjų pirkimų įstatyme, siekiant supaprastinti mažos apimties pirkimus, žymiai padidintos įstatymo reglamentuojamos viešųjų pirkimų vertės ribos. Nuo 1999 m. spalio 1 d. įstatymas reglamentuoja tuos viešuosius pirkimus, kurių vertė per finansinius metus yra ne mažesnė kaip 75 tūkst. litų prekėms bei paslaugoms ir 300 tūkst. litų darbams. Pagal anksčiau veikusį įstatymą viešojo pirkimo tvarka buvo taikoma viešiesiems pirkimams, kurių vertė yra didesnė kaip 25 tūkst. litų. Išplėstas įstatymo subjektų ratas. Atsižvelgiant į Europos Sąjungos teisės aktus, reglamentuojami vandentvarkos, energetikos, transporto ir telekomunikacijų srityse veikiančių įmonių atliekami pirkimai už šių įmonių lėšas. Tokiems pirkimams nustatyta 1,8 mln. litų vertės riba perkant prekes bei paslaugas ir 1 mln. litų - perkant darbus. Vyriausybės nutarimu patvirtinta tvarka prekių, paslaugų ir darbų pirkimų, kurių vertė yra mažesnė už anksčiau nurodytas ribas, tvarka.

Naujame įstatyme nustatomi 5 pirkimo būdai: 1) atvirasis konkursas; 2) ribotas konkursas; 3) konkurencinės derybos; 4) pirkimas iš vienintelio šaltinio; 5) kainų apklausa. (Anksčiau galiojo 6 pirkimo būdai).

Nuo 2000 m. sausio 1 d. įvedama nauja skundų nagrinėjimo tvarka. Nuo šiol tiekėjo (rangovo) skundus nagrinės Nepriklausoma viešųjų pirkimų skundų nagrinėjimo komisija (toliau - Nepriklausoma komisija). Nepriklausomą komisiją sudaro 3 jos nariai, kuriuos po vieną iš tarnybos patvirtinto sąrašo pasirenka tiekėjas (rangovas), perkančioji organizacija ir Viešųjų pirkimų tarnyba. Tarnyba skiria komisijos pirmininką. Skundų nagrinėjimo sąlygas ir tvarką patvirtino Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Tiekėjas (rangovas) ir perkančioji organizacija turi teisę Viešųjų pirkimų tarnybos veiksmus ir Nepriklausomos komisijos sprendimus įstatymų nustatyta tvarka apskųsti teismui. Tokia skundų nagrinėjimo tvarka dabartiniu metu veikia Lenkijoje, kai kuriose kitose valstybėse. Ji sudaro sąlygas nuodugniai ir nešališkai (dalyvaujant dviejų suinteresuotųjų šalių ir Viešųjų pirkimų tarnybos deleguotiesiems atstovams) išnagrinėti gaunamą skundą ir priimti subalansuotą sprendimą. Naujasis įstatymas pakeitė bei patobulino ir kai kurias kitas anksčiau veikusio įstatymo nuostatas.

Tačiau būtina pastebėti, kad atskiros naujo įstatymo nuostatos, kaip rodo patirtis ir specialistų pateikti pasiūlymai, nėra pakankamai tobulos ir subalansuotos. Todėl Viešųjų pirkimų tarnyba kartu su kitomis institucijomis išanalizavo bei apibendrino gautus pasiūlymus ir inicijavo kai kurių naujo įstatymo straipsnių pakeitimus. Šie įstatymo pakeitimai ir papildymai buvo priimti 2000 m. sausio 12 d. įstatymu Nr.VIII-1526.

Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindu buvo parengti ir patvirtinti įstatymui įgyvendinti reikalingi poįstatyminiai teisės aktai. Šiuos teisės aktus patvirtino Lietuvos Respublikos Vyriausybė bei Viešųjų pirkimų tarnyba (žr. 1lentelę).

Tarnyba 1999 metais toliau tęsė ministerijų, kitų valstybinių įstaigų, savivaldybių, taip pat perkančiųjų organizacijų, tiekėjų, rangovinių organizacijų darbuotojų, atsakingų už

viešuosius pirkimus, mokymą, ypač akcentuojant naujojo įstatymo nuostatų įgyvendinimo problematiką. Buvo organizuotos Nepriklausomos komisijos narių apmokymas (kursai) pagal specialiai tam parengtą mokymo programą. Šiuose kursuose paskaitas skaitė Viešųjų pirkimų tarnybos vadovai, tarnybos bei kitų institucijų specialistai, kursuose dalyvavo 44 klausytojai, iš kurių 43 įgijo teisę būti įtrauktais į Nepriklausomos komisijos narių sąrašą.

Tarnybos kolektyvas daug dėmesio skyrė rengiant teisės aktus, susijusius su Lietuvos pasirengimu stoti į Europos Sąjungą bei Pasaulinę prekybos organizaciją. Šie darbai bus tęsiami ir toliau.

Siekdama sudaryti sąlygas vystyti Respublikoje viešųjų pirkimų sistemą kompleksiniais pagrindais ir numatyti jos veiklos kryptis ilgesniam laikotarpiui, tarnyba parengė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo įgyvendinimo, pirkimų veiklos koordinavimo bei priežiūros ir viešųjų pirkimų sistemos tobulinimo programą 1999-2001 metams ir, atsižvelgiant į realias finansines galimybes, imasi priemonių šiai programai įgyvendinti.

Tarnybos pagrindiniai uždaviniai

Pagrindiniai tarnybos uždaviniai yra apibrėžti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme, Vyriausybės patvirtintuose tarnybos nuostatuose bei kituose teisės aktuose.

Tarnybai tenka svarbus vaidmuo įgyvendinant valstybės viešųjų pirkimų politiką bei kontroliuojant (kartu su kitomis kontrolės institucijomis) viešiesiems pirkimams skiriamų lėšų taupų panaudojimą, įstatymų šioje srityje laikymąsi.

Svarbiausieji tarnybos uždaviniai, apibrėžti aukščiau minėtuose teisės aktuose, yra šie:

- rengti ir nustatyti tvarka teikti tvirtinti Vyriausybei pirkimus reglamentuojančius teisės aktus, taip pat pagal kompetenciją rengti ir priimti pirkimus reglamentuojančius teisės aktus;
- kontroliuoti, kad atliekant viešuosius pirkimus būtų laikomasi Viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų su jo įgyvendinimu susijusių teisės aktų reikalavimų;
- analizuoti bei vertinti pirkimų sistemą ir rengti pasiūlymus, kaip ją tobulinti;
- kaupti informaciją apie numatomus ir vykdomus viešuosius pirkimus, sudarytas pirkimų sutartis bei sutarčių įvykdymo rezultatus ir teikti ją valstybės (savivaldybių) institucijoms bei visuomenei;
- kontroliuoti, ar perkančiosios organizacijos pagrįstai taiko nustatytus viešojo pirkimo būdus;
- organizuoti perkančiųjų organizacijų darbuotojų, atsakingų už pirkimus, mokymą, juos mokyti;
- konsultuoti perkančiąsias organizacijas bei tiekėjus (rangovus) ar organizuoti jų konsultavimą pirkimų klausimais;
- sprendžiant pirkimo klausimus, palaikyti ryšius su atitinkamomis užsienio valstybių institucijomis, Europos Sąjungos, Pasaulinės prekybos organizacijos bei kitomis tarptautinėmis organizacijomis;
- sudaryti ir keisti Nepriklausomos komisijos narių sąrašus, rengti ir teikti šiai komisijai informaciją;
- vertinti ministerijų, kitų institucijų rengiamą viešųjų pirkimų klausimais įstatymų, nutarimų, kitų teisės aktų projektus ir teikti savo išvadas;
- imtis priemonių, kad būtų užkirstas kelias įstatymo pažeidimams, ypač kai dėl neleistinių perkančiųjų organizacijų, ar tiekėjų (rangovų) veiksmų padaroma žala valstybei ar jos prestižui.

1999 metais įvykdyti svarbiausieji darbai

Vadovaudamasi Viešųjų pirkimų įstatyme bei Vyriausybės patvirtintuose tarnybos nuostatuose apibrėžtais pagrindiniais uždaviniais, tarnyba 1999 metais vykdė savo veiklą tokiomis **prioritetinėmis** kryptimis:

1. Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų įgyvendinimas;
2. pirkimų veiklos koordinavimas ir priežiūra;
3. viešųjų pirkimų sistemos tobulinimas, toliau derinant Lietuvos įstatyminę bazę su Europos Sąjungos direktyvomis;
4. darbuotojų, atsakingų už viešųjų pirkimų vykdymą, mokymas.

Šios prioritetinės veiklos gairės detalizuotos ir Viešųjų pirkimų sistemos tobulinimo programoje 1999-2001 metų laikotarpiui.

Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų įgyvendinimo klausimai

Šios problematikos klausimai priskirti tarnybos **Metodologiniam skyriui**.

Metodologinis skyrius, dalyvaujant kitiems tarnybos struktūriniais padaliniais, per ataskaitinį laikotarpį:

- rengė kartu su atitinkamomis ministerijomis ir valstybinėmis institucijomis naujo Viešųjų pirkimų įstatymo projektą, rengė ir teikė medžiagą, reikalingą šiam projektui svarstyti Vyriausybėje ir Seime;
- parengė Vyriausybės nutarimo "Dėl Viešųjų pirkimų įstatymo įgyvendinimo" projektą, kuris buvo priimtas 1999 m. rugsėjo 16 d. Nutarime buvo patvirtintas Vyriausybės lygyje tvirtinamų poįstatyminių aktų sąrašas ir paskirtos už jų parengimą atsakingos institucijos. Kartu buvo pavesta Viešųjų pirkimų tarnybai sudaryti jos kompetencijai priskirtų poįstatyminių aktų sąrašą ir parengimo grafiką.

Iš 11 Vyriausybės nutarimais tvirtinamų poįstatyminių aktų, 7 aktų projektus parengė Viešųjų pirkimų tarnyba. Likusių dokumentų rengime tarnyba dalyvavo pateikdama rengiančioms institucijoms savo pasiūlymus ir variantus. Be to, 7 dokumentai buvo priskirti tarnybos kompetencijai ir jie buvo patvirtinti tarnybos direktoriaus įsakymu.

- 1999 m. tarnyba parengė šiuos Vyriausybės lygmenyje tvirtinamus dokumentus:

Viešųjų pirkimų tarnybos nuostatai;

Nepriklausomos viešųjų pirkimų ginčų nagrinėjimo komisijos nuostatai;

skundų nagrinėjimo bei Nepriklausomos komisijos narių nušalinimo nuo ginčų nagrinėjimo sąlygos ir tvarka;

informacijos apie numatomus ir vykdomus viešuosius pirkimus, sudarytas pirkimo sutartis bei sutarčių įvykdymo rezultatus kaupimo ir teikimo valstybės (savivaldybių) institucijoms bei visuomenei tvarka;

išankstinių informacinių pranešimų apie numatomus pirkimus einamaisiais finansiniais metais skelbimo tvarka;

ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijų nustatymo metodika.

- Buvo parengti ir priimti tokie tarnybos kompetencijai priskirti dokumentai:

reikalavimai Nepriklausomos komisijos nariams bei jų sąrašo sudarymui;

informacinių skelbimų (išankstinių informacinių pranešimų, kvietimų, informacijų apie sudarytas pirkimo sutartis ir sutarčių įvykdymo rezultatus) reikalavimai;

vokų atplėšimo procedūros protokolo privalomieji rekvizitai;

tiekėjo (rangovo) pasiūlytų kainų diskontavimo tvarka ir diskonto norma;

viešųjų pirkimų identifikavimo ir jų vertės nustatymo tvarka.

- Tarnyba dalyvavo rengiant tokius 1999 metais priimtus dokumentus:

neprisiklausomos komisijos narių darbo apmokėjimo tvarka;

prekių, paslaugų ir darbų pirkimų, kurių vertė yra mažesnė už nurodytą Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje, tvarka.

Visi išvardinti dokumentai buvo parengti grafikuose nustatytu laiku. Šiuo metu baigiami rengti Viešųjų pirkimų procedūrų ataskaitų formos ir techninių reikalavimų nustatymo metodika.

Integracijos į Europos Sąjungą klausimai

Vykstant Lietuvos integracijos į Europos Sąjungą procesui ir atsižvelgiant į tai, kad stojimas į Europos Sąjungą yra prioritetinga Lietuvos užsienio politikos kryptis, tarnyba savo kompetencijos ribose aktyviai dalyvauja šiame procese. Tarnyba parengė ir teberengia naujų integracijos į Europos Sąjungą programų viešųjų pirkimų klausimais dalis. Tarnybos darbuotojai dalyvavo organizuojamuose Lietuvoje ir užsienyje seminaruose Europos integracijos įstatyminės bazės rengimo ir derinimo klausimais. Lietuvoje lankėsi PHARE programos ekspertai, konsultavę viešųjų pirkimų įstatyminės bazės suderinimo klausimais.

1999 metais tarnyba dalyvavo rengiant ir įgyvendinant jos kompetencijai tenkančias integracijos į Europos Sąjungą naujų programų dalis:

- Parengtas Lietuvos pasirengimo narystei Europos Sąjungoje programos - LPNP sektorius "Viešieji pirkimai". Šiai programai buvo pritarta Vyriausybės Europos integracijos komisijos 1999 m. gegužės 31 d. posėdyje ir ji patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 1076.
- Suformuluoti minėtos programos sektoriaus "Viešieji pirkimai" prioritetai:

- artimiausi prioritetai (1999-2000 m.):

Viešojo pirkimo įstatymo pakeitimo įstatymo priėmimas;

Viešųjų pirkimų įstatymo įgyvendinimui reikalingų teisės aktų bei dokumentų, reglamentuojančių įstatyme numatytus procesus, parengimas ir priėmimas;

Viešųjų pirkimų tarnybos stiprinimas.

- vidutinės trukmės prioritetai (2001-2002 m.):

Viešųjų pirkimų įstatymo papildymo projekto parengimas ir priėmimas, siekiant įgyvendinti visų Europos Sąjungos direktyvų, reglamentuojančių viešuosius pirkimus, reikalavimus.

Teisės derinimo priemonių plane sudarytas detalus teisės derinimo procesą konkretizuojantis priemonių sąrašas, nurodant sektoriaus "Viešieji pirkimai" *acquis communautaire* įgyvendinimo teises priemones ir procese dalyvaujančias institucijas. Acquis įgyvendinimo priemonių plano sektoriuje "Viešieji pirkimai" numatytos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti sėkmingą *acquis communautaire* įgyvendinimą. AIPP priemonės, numatytas 1999-2002 metams, sąlyginai galima suskirstyti į:

- kompleksines organizacines priemones;
- institucinės plėtros priemones;
- kvalifikacijos kėlimo priemones;
- vienkartinės organizacines priemones.

AIPP 1999-2002 metams numatyta 10 priemonių, iš jų priemonė "Sukurti, tobulinti ir palaikyti informacinę sistemą ir duomenų bazes" pradėta įgyvendinti 1999 metais. Tarnybos nepaprastosioms išlaidoms 1999 metais iš viso buvo skirta 79,5 tūkst. Lt. Tačiau informacinei sistemai kurti tarnyba galėjo panaudoti tik 50 tūkst. Lt. Už šias lėšas buvo pradėtas ir informacinės sistemos kūrimas (parengti informacinės sistemos nuostatai ir specifikacijos, įsigyta dalis reikalingos įrangos).

Lietuvos pasirengimo narystei Europos Sąjungoje programos rengimo procese buvo vykdomi daugkartiniai planų tikslinimai bei derinimai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-2000 metų veiklos programų įgyvendinimo priemones bei atsižvelgiant į Europos komiteto prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės rekomendacijas, realias finansavimo galimybes ir finansavimo šaltinių patikimumą. Tarnybos atsakingi darbuotojai dalyvavo seminaruose, susirinkimuose ir kitose Europos komiteto organizuojamose priemonėse integracijos į ES klausimais.

1999 m. balandį Viešųjų pirkimų tarnyboje buvo pasirašytas PHARE finansuojamas "Parama Europos integracijai Lietuvoje" (SEIL) sub-projektas. Pagal minėtą sub-projektą tarnybai teikiama konsultacinė pagalba viešųjų pirkimų įstatyminės bazės kūrimo srityje. Tokia parama tarnybai buvo labai aktuali priėmus Viešųjų pirkimų įstatymą, kadangi per trumpą laikotarpį reikėjo parengti įstatyme numatytus ir jo įgyvendinimui reikalingus poįstatyminius teisės aktus.

1999 metais buvo baigti rengti ir pateikti PHARE programos koordinatės - Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai PHARE Nacionalinės Dvynių programos projektiniai pasiūlymai "Viešųjų pirkimų politikos stiprinimas".

Šį projektą numatyta įgyvendinti iki 2001 metų. Pagrindiniu projekto finansavimo šaltiniu numatytos PHARE lėšos. Dalis projekto turėtų būti finansuojama iš valstybės biudžeto. Atsižvelgiant į programos įgyvendinimo aktualumą, jo rengime dalyvauja trys tarnybos struktūriniai padaliniai. Atskaitomybės ir analizės skyrius yra atsakingas už projekto dalies "Viešųjų pirkimų informacinės sistemos, atitinkančios Europos Sąjungos reikalavimus, sukūrimas" įgyvendinimą, Metodologijos skyrius - už "Metodinės medžiagos ir rekomendacijų rengimas" ir "Standartinių pirkimo dokumentų rengimas" įgyvendinimą, Mokymo skyrius - už "Viešųjų pirkimų mokymo sistemos parengimas, įdiegimas ir tobulinimas" įgyvendinimą.

Įvertinant Lietuvos integracijos pastangas viešųjų pirkimų srityje, pažymėtina, kad Europos komisija 1999 m. spalio 13 d. paskelbtoje metinės pažangos ataskaitoje konstatavo ženkliai Lietuvos pažangą viešųjų pirkimų srityje. Dokumente "Stojime partnerystė" artimiausio ir vidutinio laikotarpio prioritetai viešųjų pirkimų srityje taip pat teigiamai įvertinti.

Pirkimų veiklos koordinavimo ir priežiūros klausimai

Tinkamai organizuota viešųjų pirkimų veiklos koordinavimo ir priežiūros sistema turi svarbią reikšmę užtikrinant taupų ir racionalų viešiesiems pirkimams skirtų biudžetinių, kitų visuomeninių lėšų naudojimą.

Šie klausimai tarnyboje priskirti **Kontrolės ir prevencijos skyriui**, kurio pagrindiniai uždaviniai yra kontroliuoti, kaip Respublikoje laikomasi Viešųjų pirkimų įstatymo ir poįstatyminių aktų reikalavimų, rūpintis, kad būtų užkirstas kelias įstatymo pažeidimams.

1999 metais daugiausia šio tarnybos padalinio darbo sąnaudų pareikalavo tiekėjų ir rangovų skundų nagrinėjimas, sprendimų šiais klausimais parengimas bei pirkimų vertinimas. Skundų nagrinėjimas 1999 metais buvo atliekamas Viešojo pirkimo įstatymo Nr. I-1491, priimto 1996 m. rugpjūčio 13 d., nustatyta tvarka bei vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. gruodžio 22 d. nutarimu Nr. 1475 patvirtintų "Tiekėjų (rangovų) skundų dėl Viešojo pirkimo įstatymo pažeidimų nagrinėjimo tvarkos nuostatų" pagrindais.

Tarnyba 1999 metais gavo 251 skundą dėl viešųjų pirkimų arba dvigubai daugiau negu 1998 metais (118 skundų). Skundai buvo nagrinėjami įstatymo nustatyta tvarka ir terminais.

Pagal gautus skundus buvo parengta 214 sprendimų. 87 skundų atvejais (41% nuo bendro kiekio) įstatymo pažeidimų nenustatyta, todėl perkančiosioms organizacijoms buvo leista tęsti pirkimo procedūras, 76 atvejais (35 %) perkančiosios organizacijos įpareigtos pakartotinai apsvarstyti pateiktas paraiškas, 27 atvejais (13%) tarnyba pirkimo konkurso rezultatus panaikino ir 24 atvejais (11 %) priimtas sprendimas skundo nagrinėjimą nutraukti ar skundo nenagrinėti.

Klasifikuojant gautus skundus pagal perkančiųjų organizacijų **grupes**, jie pasiskirsto taip:

Perkančiųjų organizacijų grupės	Skundų skaičius	% nuo bendro skundų skaičiaus
Valstybės institucijos	60	23,9
Savivaldos institucijos	51	20,3
Valstybės įmonės	50	19,9
Savivaldybių įmonės	12	4,8
Viešosios įstaigos	51	20,3
Kitos įmonės bei organizacijos	27	10,8
Iš viso:	251	100

Analizuojant pagrindines išnagrinėtų **skundų tendencijas**, galima būtų apibūdinti svarbiausias skundų atsiradimo priežastis:

perkančiosios organizacijos nepakankamai aiškiai nustato konkurso sąlygas bei vertinimo kriterijus, o neretai šie kriterijai ir visiškai neapibrėžti. Tiekėjai (rangovai) dažnai nevienodai supranta ar traktuoja perkančiosios organizacijos reikalavimus jos perkamai prekei (paslaugai, darbams). Tikėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybei 1999 m. gruodį patvirtinus ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijų nustatymo metodiką, perkančiosioms organizacijoms bus paprasčiau rengti konkurso sąlygas, o tuo pačiu bus išvengta nesusipratimų su tiekėjais (rangovais) dėl vertinimo kriterijų traktavimo;

konkurso sąlygose vertinimo kriterijai pakankamai aiškūs, tačiau tiekėjas (rangovas) mano, kad jo pasiūlymas turi būti vertinimas palankiausiai, nes jis pasiūlė mažiausią kainą, nors savo paraiškoje įvykdė ne visus konkurso reikalavimus;

perkančiosios organizacijos stambiems arba sudėtingiems pirkimams nevykdo išankstinės kvalifikacinės atrankos, numatytos Viešojo pirkimo įstatymo 5 straipsnyje, nors iš anksto žinoma, kad kai kurie potencialūs tiekėjai (rangovai), vertinant jų paraiškas, neturėjo realių perspektyvų laimėti konkursą;

tiekJėjai (rangovai), pateikdami skundą, nenurodo aiškių skundo motyvų, o tik siekia pakenkti konkurentams ar perkančiajai organizacijai;

tiekJėjas (rangovas) mano, kad perkančioji organizacija vertino paraiškas subjektyviai; perkančiosios organizacijos, pažeisdamos įstatymo 14 straipsnio reikalavimus, nurodo konkrečias pageidaujama įsigyti prekių, darbų arba paslaugų ženklus, modelius arba prekių kilmę;

perkančiosios organizacijos nustato nepagrįstai aukštus formalius bei kvalifikacinius reikalavimus konkurso dalyviams (įstatinio kapitalo dydį; darbų, atliktų per tam tikrą laikotarpį ar parduotų prekių, apimtis; pateikti įvairių - neretai nebūtinų - sertifikatų, kokybės pažymėjimų ir pan.). Tokiu būdu, jei pirkimas nėra sudėtingas, nepagrįstai ribojamas konkurso dalyvių skaičius;

perkančiosios organizacijos konkurso sąlygose nustato perkamų prekių technines charakteristikas, kurias realiai atitinka tik vienas konkretus gamintojas (tiekJėjas, rangovas).

Analizuojant gaunamų skundų skaičių bei pobūdį, galima pastebėti, kad daugiausia skundų gaunama dėl statybos rangos konkursų bei įvairios sudėtingos (kompiuterinės, ryšių, medicinos) technikos įsigijimo. Pagrindinė problema, nagrinėjant tokius skundus, glūdi jų specifikoje: konkurso sąlygos paprastai būna gana sudėtingos, reikalauja daug laiko įsigilinti į konkurso dokumentus, kvalifikacinius reikalavimus, vertinimo kriterijus bei jų taikymą nagrinėjant konkrečias konkurso paraiškas. Sprendžiant šią problemą, tarnyba tampriai bendrauja ir konsultuojasi su atitinkamomis šakinėmis ministerijomis - Aplinkos, Susisiekimo, Sveikatos apsaugos bei įvairių kitų institucijų specialistais, ekspertais. Neretai perkančiosios organizacijos, nustatydamos konkursų laimėtojus, pateikusias naudingiausią pasiūlymą (pagal įstatymo 28 straipsnio 5 dalies 2 punkto kriterijus), nurodo formules, kuriose pasiūlymo kainai tenka pernelyg mažas lyginamasis svoris (20-40 %) ir tokiu būdu laimėtoju neretai tampa kelis kartus didesnę kainą pasiūlęs tiekėjas. Tarnyba į tokius konkurso vertinimo rezultatus kreipia ypatingą dėmesį.

Vieni iš dažniausiai pasitaikančių atvejų, kai perkančiosios organizacijos nesilaiko įstatymo 22 straipsnio 4 ir 5 punktų (nenurodomi kriterijai, į kuriuos perkančioji organizacija atsižvelgs nustatydamą, kuri paraiška yra tinkamiausia, šių kriterijų santykinės reikšmės) bei 28 straipsnio 4 dalies (vertinant ir lyginant paraiškas, gali būti taikomi tik konkurso dokumentuose nurodyti vertinimo kriterijai) reikalavimų, ko pasekoje vertinimas paprastai įgauna subjektyvų charakterį.

Pažymėtina, kad 1999 metais 8 tarnybos sprendimai buvo apskųsti Aukščiausiam administraciniam teismui bei kitoms teisminėms institucijoms. Tai, projektavimo firmos "Saistas", uždarnosios akcinės bendrovės "Roda", akcinės bendrovės "Mažeikių gairė", akcinės bendrovės "Klaipėdos hidrotechnika", architektų, projektavusių Lietuvos paviljoną "EXPO-2000", uždarnosios akcinės bendrovės "Trolis", uždarnosios akcinės bendrovės "Inoveca medtechna", uždarnosios akcinės bendrovės "RBS Projekts" ieškininiai pareiškimai dėl viešųjų pirkimų konkursų rezultatų.

Dviem atvejais buvo palikti galioti tarnybos sprendimai, vieną ieškininį pareiškimą pareiškėjas atsiėmė, dviem atvejais su tarnybos sprendimais teismas nesutiko, trys pareiškimai dar yra nagrinėjimo stadijoje.

1999 metais tarnyba parengė ir pateikė informacijas bei išvadas gautų skundų nagrinėjimo klausimais Seimo kancleriui - 1, Seimo komitetams - 1, Seimo nariams - 2, Seimo kontrolieriui - 1, Vyriausybei - 6. Buvo parengta išsami informacija Nusikalstamumo prevencijos centrui apie korupcijos apraiškas viešuosiuose pirkimuose.

Tarnybai, įsigaliojus naujam Viešųjų pirkimų įstatymui bei pasikeitus skundų ir pretenzijų nagrinėjimo tvarkai, teks savo tolesnėje veikloje pertvarkyti ir tobulinti šią savo darbo sritį. Daugiau dėmesio bus kreipiama perkančiųjų organizacijų nustatomų paraiškų vertinimo kriterijų pagrįstumo kontrolei, teks spręsti daug papildomų organizacinių, teisinių, finansinių bei ūkinių klausimų, susijusių su Nepriklausomos komisijos veikla. Sprendžiant šias problemas bus reikalinga ir Vyriausybės, Finansų ministerijos, kitų institucijų pagalba. Ataskaitiniame laikotarpyje tarnyba daug dėmesio skyrė vienai iš prioritetinių savo veiklos krypčių - pirkimų veiklos **koordinavimo ir prevencijos darbui** tobulinti. Šis darbas buvo orientuotas į perkančiųjų organizacijų pateiktos informacijos apie organizuotus ir vykdytus viešuosius pirkimus tikrinimą, analizę bei vertinimą.

Per 1999 metus perkančiosios organizacijos pateikė vertinti informacijas apie 1563 pirkimus. Iš bendro kiekio - 1023 atvejais buvo perkamos prekės, 168 - paslaugos ir 372 - darbai.

Išnagrinėjęs gautą informaciją tarnybos prevencinio darbo struktūrinis padalinys 23 atvejais parengė perkančiosioms organizacijoms pasiūlymus pakartoti pirkimo procedūras, 46 atvejais - pirkimo komisijoms pasiūlyta papildomai nagrinėti ir vertinti konkursams pateiktus pasiūlymus. Kai kurioms perkančiosioms organizacijoms buvo nurodyta, kad jos, organizuojant ir vykdant viešuosius pirkimus, nevisiškai laikosi įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų reikalavimų.

Įvertinus perkančiųjų organizacijų viešųjų pirkimų veiklos trūkumus, buvo konstatuota, kad daugiausia pažeidimų pastebėta nesilaikant įstatymo 22, 27, 28, 29 straipsnių reikalavimų. Konkurso dokumentuose ne visuomet nurodomos vertinimo kriterijų santykinės reikšmės. Esant tokiems 22 straipsnio 5 dalies pažeidimams, pirkimo komisijos negali objektyviai įvertinti pasiūlymų ir parinkti tinkamiausią tiekėją ar rangovą. Siekdama toliau tobulinti šią veiklos sritį, tarnyba 1999 03 26 įsakymu Nr. 10 patvirtino metodinius nurodymus (Žin., 1999, Nr. 32-937), kuriais perkančiosios organizacijos vadovaujasi rengdamos konkurso dokumentus bei vertindamos pateiktus pasiūlymus.

Tarnyba, atlikdama pirkimų veiklos prevencinį darbą ir atskleisdama perkančiųjų organizacijų bei pirkimo komisijų darbo spragas, atkreipdavo atitinkamų organizacijų dėmesį į būtinybę pašalinti esamus trūkumus, giliau studijuoti ir griežtai laikytis įstatymo ir

poįstatyminių aktų nuostatų bei reikalavimų organizuojant ir vykdant pirkimo konkursus. Dauguma perkančiųjų organizacijų, atsižvelgdamos į tarnybos pastabas ar reikalavimus, pradėjo teikti vertinimui žymiai tvarkingiau ir kvalifikuočiau parengtą medžiagą, sumažėjo įstatymo pažeidimų ir jo nesilaikymo atvejų. Apie atskleistų trūkumų pašalinimą buvo teikiama informacija tarnybai.

Naujame Viešųjų pirkimų įstatyme sugriežtinta perkančiųjų organizacijų vadovų ar kitų įgaliotų asmenų atsakomybė. Įstatymo 45 straipsnyje nurodyta, kad "Perkančiosios organizacijos vadovai ar kiti įgalioti asmenys (komisijos nariai ir ekspertai) pažeidę šį įstatymą, atsako įstatymų nustatyta tvarka". Šiuo metu Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksas papildytas naujais straipsniais, kuriuose numatyta nuo 500 iki 1000 litų bauda perkančiųjų organizacijų vadovams arba jų įgaliotiems asmenims už viešųjų pirkimų vykdymo tvarkos pažeidimus.

Tikėtina, kad tokių administracinių sankcijų taikymas sudarys realias galimybes sumažinti įstatymo pažeidimo atvejus.

1999 metais, vien tik prevencinio darbo išdavoje, nemaža dalis perkančiųjų organizacijų buvo įpareigota pakartotinai išnagrinėti pirkimo procedūras. Pakoregavus pirkimo procedūras pagal tarnybos rekomendacijas 9-uose pirkimuose buvo gautas realus **ekonominis efektas** - pavyko sumažinti perkamųjų prekių, darbų ir paslaugų kainą, o tuo pačiu sutaupyti biudžetinių bei kitų visuomeninių lėšų už 4,32 mln. Lt (palyginimui galima nurodyti, kad Viešųjų pirkimų tarnybos 2000 metų sąmatą sudaro 0,96 mln. Lt.). Tarnyba, vadovaudamasi suteiktais jai įgaliojimais, ir toliau ieškos naujų formų bei metodų tobulinti viešųjų pirkimų veiklos koordinavimo ir prevencijos darbą. Daugiausia dėmesio bus skiriama pirkimų veiklos kontrolės ir prevencijos perspektyvinėms bei strateginėms programoms ir priemonėms rengti, šių programų įgyvendinimui organizuoti. Įvertinus šios veiklos darbo patirtį, plačiau bus taikomos efektyvesnės įstatyme numatytos kontrolės formos. Baigiamos rengti viešųjų pirkimų veiklos planinių ir operatyvių patikrinimo instrukcijos bei tvarka. Šie dokumentai bus patvirtinti 2000 m. I ketvirtyje.

Mokymo ir konsultavimo klausimai

Įsigaliojus 1999 metais naujam Viešųjų pirkimų įstatymui, pirkimų organizavimo ir vykdymo sistemoje įvyko daug kardinalių pokyčių ir naujovių, ypač integracijos į Europos Sąjungą bei skundų ir pretenzijų nagrinėjimo klausimuose.

Todėl, dar įstatymo rengimo stadijoje buvo suintensyvinamas perkančiųjų organizacijų, tiekėjų (rangovų), kitų viešojo pirkimo proceso dalyvių mokymas ir konsultavimas.

Mokymo mechanizmas ir kryptys buvo orientuotos į naujo įstatymo nuostatų įgyvendinimo ypatumus ir specifiką. Įsigaliojus įstatymui nuolat buvo organizuojami mokymo seminarai, kursai, regioninės bei šakinės konferencijos, paskaitos, pasitarimai. Įvairiuose mokymo renginiuose paskaitas skaitė tarnybos vadovai, mokymo skyriaus bei kitų skyrių specialistai.

Pagrindinės mokymo organizavimo kryptys ir formos buvo šios:

- mokymo veiklos koordinavimas;
- tipinių mokymo programų rengimas;
- konferencijų, seminarų, kitų mokymo formų organizavimas;
- informacijos viešųjų pirkimų klausimais rengimas;
- vaizdinių mokymo priemonių rengimas;
- Tarnybos darbuotojų kvalifikacijos kėlimas;
- Nepriklausomos komisijos narių apmokymas;
- viešųjų pirkimo proceso subjektų (perkančiųjų organizacijų, tiekėjų (rangovų), pirkimo veiklos priežiūrą ir kontrolę vykdančių, kitų organizacijų ir fizinių asmenų) konsultavimas.

1999 metais tarnybos **Mokymo skyrius** organizavo 33 seminarus viešųjų pirkimų proceso dalyviams, kuriuose dalyvavo daugiau nei 2000 klausytojų (žr. 2 lentelę).

Žymiai padaugėjo perkančiųjų organizacijų, tiekėjų ir rangovų paklausimų ir konsultacijų žodžiu. Per ataskaitinius metus buvo suteikta daugiau nei 10 tūkst. (3 kartus daugiau negu 1998 metais) konsultacijų telefonu bei betarpiai tarnybos skyriuose. Į 423 paklausimus buvo atsakyta raštu (1998 metais - 186 paklausimai). Didelę dalį paklausimų pateikė savivaldybės bei pavaldžios joms organizacijos. Mokymo skyrius parengė apie 50 vaizdinių mokymo priemonių (skaidrių).

1999 metais buvo atliekami darbai, susiję su naujos skundų nagrinėjimo sistemos įvedimu. Viešųjų pirkimų įstatyme, priimtame 1999 m. birželio 3 d., skundų ir pretenzijų nagrinėjimo, nuostolių atlyginimo ir pirkimo proceso dalyvių atsakomybės klausimus reglamentuoja dešimt straipsnių (36-45 straipsniai). Buvo parengta Nepriklausomos

komisijos narių apmokymo programa, testai, klausimai bei kita dokumentacija. Surengtuose mokymo kursuose dalyvavo 44 klausytojai. Iš jų 43 gavo teisę būti Nepriklausomos komisijos nariais, kurie nuo 2000 m. pradžios nagrinės skundus pagal naujus Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimus.

Mokymo skyrius taip pat bendradarbiauja ir keičiasi patirtimi su užsienio šalių viešųjų pirkimų institucijomis, gauna iš jų naudingą metodinę bei informacinę medžiagą. Palaikomi nuolatiniai ryšiai su Lenkijos, Estijos, Latvijos, kitų šalių viešųjų pirkimų įstaigomis.

Ypatingas dėmesys kreipiamas į tamprius kontaktus su Europos Sąjungos, Pasaulinės prekybos organizacijos, PHARE programos bei kitų tarptautinių organizacijų struktūromis, ekspertais. Toks bendradarbiavimas suteikia galimybę kaupti ir analizuoti kitų valstybių ir tarptautinių organizacijų turimą įstatyminę ir metodinę medžiagą viešųjų pirkimų tematika ir panaudoti šią medžiagą organizuojant viešuosius pirkimus Lietuvoje.

Prognozuojama, kad dabartiniu metu, įsigaliojus naujam Viešųjų pirkimų įstatymui, viešųjų pirkimų sferos darbuotojų mokymas taps dar aktualesnis. Todėl Mokymo skyriui teks ir toliau rengti naujas mokymo programas, plėsti ir tobulinti mokymo formas ir sistemą.

Atskaitomybės ir analizės klausimai

Viena iš svarbių Tarnybos funkcijų - informacijos apie viešuosius pirkimus kaupimas ir jos teikimas valstybės (savivaldybių) institucijoms bei visuomenei. Šį darbą tarnyboje atlieka **Atskaitomybės ir analizės skyrius**, kuris taip pat kontroliuoja perkančiųjų organizacijų teikiamų informacinių skelbimų atitikimą Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimams, konsultuoja perkančiųjų organizacijų atstovus ataskaitų pildymo ir informacinių skelbimų turinio klausimais.

Skyriuje kaupiamoje informacijoje yra duomenys apie 1999 metais pirkimus vykdžiusias organizacijas, pirkimų kainas, pirkimų procedūrose dalyvavusius tiekėjus, taikytus viešųjų pirkimų būdus, naudotas lėšas ir kt. 1999 metų III ketvirtyje pradėta kaupti informacija apie "Valstybės žinių" priede "Informaciniai pranešimai" skelbiamus kvietimus dalyvauti pirkimo procedūrose, o IV ketvirtyje - ir informacija, susijusi su tiekėjų (rangovų) skundais. Tai gautų skundų skaičius, skundus pateikę tiekėjai (rangovai), perkančiosios organizacijos, kurių veiksmai ar sprendimai skundžiami, skundų objektai, Tarnybos sprendimai ir panaši informacija.

Sukaupiti duomenys ir informacija apie viešuosius pirkimus naudojami įvairiems tikslams. Vienas jų - tai viešųjų pirkimų statistinė analizė. Analizės duomenys leidžia susidaryti bendrą vaizdą apie Lietuvoje atliekamus pirkimus, jiems naudojamas lėšas, parodo, kiek viešųjų pirkimų buvo atlikta, kokia jų bendra vertė, kiek ir kokių lėšų jiems numatoma panaudoti, kokiais viešojo pirkimo būdais perkama, suteikia kitokią dominančią informaciją.

Turima informacija teikiama valstybės ar savivaldybių institucijoms, kai to reikia jų tiesioginėms funkcijoms vykdyti. Tokios informacijos teikimo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 27 d. nutarimas 1479.

Vykdamas Vyriausybės pavedimą buvo rengiama informacija apie centralizavimo perkant prekes ir paslaugas lygi ministerijose ir žinybose.

Viešųjų pirkimų įstatymas numato teikti informaciją apie viešuosius pirkimus ir visuomenei. Tai padeda įgyvendinti viešųjų pirkimų skaidrumo principą, sumažina korupcijos galimybes.

1999 metais informacija apie viešuosius pirkimus visuomenei buvo teikiama dviem būdais:

1. Ūkio ministerijos Internet'o tinklalapyje (adresas www.ekm.lt) buvo skelbiami tarnyboje parengti norminių teisės aktų projektai bei tarnybos direktoriaus įsakymai ir įsakymais patvirtinti teisės aktai, kuriuos nustatomos, keičiamos ar pripažįstamos netekusiomis galios teisės normos.
2. Kiekvienam metų ketvirčiui pasibaigus, "Valstybės žiniuose" arba priede "Informaciniai pranešimai" skelbiami apibendrinti duomenys apie viešuosius pirkimus.

Apie 1999 metų viešuosius pirkimus Viešųjų pirkimų tarnyba gavo 7082 pirkimų procedūrų ataskaitas, arba 1076 daugiau negu 1998 metais. 184 ataskaitose nurodyta, kad pirkimai dėl įvairių priežasčių neįvyko. Bendra visų 1999 metais vykdytų pirkimų vertė sudaro 2439851,3 tūkst. Lt ir yra 240424,5 tūkst. Lt didesnė nei 1998 metais vykdytų viešųjų pirkimų vertė. 1999 metų II ketvirtį vykdytų pirkimų vertė didžiausia - 1233582,5 Lt (žr. [1 pav.](#))

Pagal naudotas lėšas bendrą 1999 metų 6898 viešųjų pirkimų vertę sudaro: 400776,7 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų (1391 pirkimas); 175517,4 tūkst. Lt savivaldybių biudžetų lėšų (681 pirkimas);

26559,4 tūkst. Lt valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų lėšų (101 pirkimas);
123597,2 tūkst. Lt privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų (773 pirkimai);
571800,2 tūkst. Lt kitų valstybės fondų lėšų (1705 pirkimai);
370578,7 tūkst. Lt valstybės vardu gautų paskolų lėšų (71 pirkimas);
63878,8 tūkst. Lt valstybės garantuojamų paskolų lėšų (70 pirkimų);
2885,6 tūkst. Lt valstybės vardu gaunamos labdaros ir paramos lėšų (25 pirkimai);
97187,9 tūkst. Lt įmonių, finansuojamų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų bei valstybinių fondų, lėšų, gautų iš jų ūkinės veiklos (264 pirkimai);
542499,8 tūkst. Lt įmonių lėšų (1643 pirkimai);
64569,6 tūkst. Lt kitų lėšų (174 pirkimai).

Prekių, paslaugų ir darbų viešųjų pirkimų vertės 1999 m. pateikiamos [2 pav.](#), o šių pirkimų vertės ir kiekiai 1999 m. 1-4 ketv. - atitinkamai [3](#) ir [4 pav.](#) Didžiausią prekių pirkimų vertės dalį sudaro bendra benzino, žibalo, gazolių ir kitų lengvųjų bei vidutinių naftos produktų pirkimų vertė - 90528,3 tūkst. Lt (290 pirkimų). Didžiausią paslaugų pirkimų vertės dalį sudaro bendra finansinio tarpininkavimo paslaugų pirkimo vertė - 65128 tūkst. Lt (45 pirkimai). Didžiausią darbų pirkimų vertės dalį sudaro autostradų, kelių, gatvių, kitų transporto ir pėsčiųjų takų statybos, remonto ir rekonstrukcijos darbų vertė - 680675,0 tūkst. Lt (859 pirkimai).

Viešųjų pirkimų, vykdytų įvairiais pirkimo būdais, vertės ir kiekiai 1999 m. yra tokie ([5](#) ir [6 pav.](#)) :

- [Atvirojo konkurso](#) būdu dažniausiai (1159 kartus) buvo perkamos prekės (bendra prekių pirkimų vertė - 693070,1 tūkst. Lt). 490 kartų šiuo būdu buvo perkami darbai (bendra pirkimų vertė - 930212,1 tūkst. Lt).
- [Uždarojo konkurso](#) būdu 788 kartus buvo perkami darbai (bendra vertė - 137254,2 tūkst. Lt). Šiuo būdu vykdytų paslaugų bendra pirkimo vertė - 19473,6 tūkst. Lt (248 pirkimai).
- [Dviejų pakopų](#) konkurso būdu vykdytas 1 paslaugų pirkimas.
- [Konkurencinių derybų](#) dažniausiai (244 kartus) buvo perkami darbai, kurių vertė - 33439,0 tūkst. Lt.
- [Kainų apklausos](#) būdu dažniausiai buvo perkamos prekės (1315 kartų, bendra pirkimų vertė - 90000,4 tūkst. Lt) ir darbai (1050 kartų, bendra pirkimų vertė - 155194,7 tūkst. Lt).
- [Pirkimo iš vienintelio šaltinio](#) būdu 322 kartus buvo perkamos prekės (bendra prekių pirkimų vertė - 99207,2 tūkst. Lt), 219 kartų - darbai (bendra pirkimų vertė - 48511,8 tūkst. Lt), 152 kartus - paslaugos (bendra pirkimų vertė - 47082,8 tūkst. Lt).

Įvairių rūšių perkančiųjų organizacijų 1999 metais vykdytų pirkimų vertės pateikiamos [7 pav.](#)

Lietuvos apskrityse vykdytų viešųjų pirkimų bendros vertės pateikiamos [8 pav.](#) Pagal gautas ataskaitas, kiekvieno pirkimo procedūrose vidutiniškai dalyvavo 4,5 tiekėjų (rangovų). Analizuojant pagal pirkimo būdus, daugiausia tiekėjų (rangovų) dalyvavo pirkimuose, vykdytuose atviro konkurso būdu - vidutiniškai 6,8 dalyvių kiekviename konkurse. Kiekviename konkurencinių derybų būdu vykdytame pirkime vidutiniškai dalyvavo 4, uždarojo konkurso būdu - 3,8, kainų apklausos būdu - 3,7 tiekėjų (rangovų). Vidutinė pirkimų, vykdytų atviro konkurso būdu, procedūrų trukmė nuo kvietimo paskelbimo "Valstybių žinių" priede "Informaciniai pranešimai" iki sutarties sudarymo 1999 metais buvo 77,7 dienos.

Dauguma iš 1999 metais gautų ataskaitų buvo užpildytos teisingai ir pateiktos vadovaujantis 1998 m. gruodžio 15 d. tarnybos direktoriaus įsakymu Nr. 59 patvirtintas formas. Vis dėl to žymi dalis, t.y. 774 ataskaitos buvo nepilnai, neteisingai užpildytos arba sudarytos ne pagal patvirtintas formas. Intensyviai mokant ir konsultuojant atsakingus už ataskaitų pildymą perkančiųjų organizacijų atstovus, pavyko išspręsti šį klausimą. Kaupdama informaciją apie viešuosius pirkimus bei teikdama ją valstybės (savivaldybių) institucijoms bei visuomenei, taip pat vykdydama kitas funkcijas - analizuodama bei vertindama pirkimo sistemą, kontroliuodama, kaip atliekant pirkimus laikomasi Viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų su jo įgyvendinimu susijusių teisės aktų reikalavimų, tarnyba susiduria su būtinybe sukurti kompiuterizuotą viešųjų pirkimų informacinę sistemą. Dar 1998 metais, pagal valstybės biudžeto programinio formavimo principus parengtoje Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų sistemos tobulinimo 1999-2001 m. programą Viešųjų pirkimų tarnyba numatė asignavimų poreikį kompiuterizavimo programai minėtu laikotarpiu vykdyti. 1999 metais buvo nupirkti 5 personaliniai kompiuteriai, darbui su jais reikalinga standartinė programinė įranga. Tačiau būtinų lėšų kitos programinės įrangos kūrimui 1999 m. nebuvo skirta. Informacinės sistemos kūrimui lėšų neskiriama ir 2000 metais. Pagal parengtą informacinės sistemos projekto specifikaciją vien tik būtinausių sistemos dalių projekto rengimas kainuotų apie 82 tūkst. Lt.

1999 metais teko spręsti neatidėliotinus informacijos kaupimo, paieškos, apibendrinimo uždavinius. Kadangi 1998 m. gruodžio 15 d. buvo patvirtintos naujos pirkimo procedūrų ataskaitų formos ir pasikeitė jų teikimo tvarka, 1998 metais naudota bandomoji ataskaitų duomenų bazė nebetiko nuo 1999 m. sausio 1 d. pateikiamų ataskaitų duomenims kaupti ir apdoroti. Todėl 1999 m. pradžioje buvo sukurta nauja ataskaitų duomenų bazė, kurioje pradėti kaupti gaunamų ataskaitų registraciniai duomenys, pagrindiniai ataskaitose nurodyti duomenys bei duomenys apie perkančiųjų organizacijų pavaldumą. Daug pastangų buvo skirta duomenų patikimumui užtikrinti. Tuo tikslu buvo sukurti ir taikomi nauji klaidų paieškos algoritmai.

1999 metų III ketvirtį buvo sukurta skundų nagrinėjimo duomenų bazė, kurioje buvo kaupiami duomenys apie IV ketvirtį gautus tiekėjų (rangovų) skundus.

1999 metais buvo sukurta kvietimų dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, skelbiamų "Valstybės žinių" priede "Informaciniai pranešimai", duomenų bazė.

Dabar veikiančiame Viešųjų pirkimų įstatyme, lyginant su ankstesniu, padaugėjo pirkimo būdų, kuriais atliekant viešąjį pirkimą, kvietimas dalyvauti pirkimo procedūrose turi būti skelbiamas "Valstybės žinių" priede "Informaciniai pranešimai". Numatytas žymiai didesnis informacinių skelbimų, kurie turės būti spausdinami minėtame priede, skaičius. Įvedamos tokios skelbimo rūšys, kaip išankstiniai informaciniai pranešimai apie numatomus viešuosius pirkimus einamaisiais finansiniais metais, informaciniai pranešimai apie sudarytas pirkimo sutartis ir sutarčių įvykdymo rezultatus.

Naujų rūšių informacinių skelbimų duomenims kaupti būtina sukurti naują skelbimų duomenų bazę. Naują duomenų bazę reikia sukurti ir duomenims, susijusiems su skundų nagrinėjimu, kaupti ir apdoroti, kadangi nuo 2000 m. sausio 1 d. iš esmės pasikeitė skundų nagrinėjimo tvarka.

Šiam darbui pradėta rengtis iš anksto. Parengtos ir patvirtintos standartinės formos, kuriose perkančiosios organizacijos teikia skelbimams reikalingus duomenis, įvesta viešųjų pirkimų kodavimo sistema ir atlikta kitokių parengiamųjų darbų. Viešųjų pirkimų kodavimo sistema suteikia galimybę pagal pirkimo kodą identifikuoti pirkimus ir sujungti visą turimą, su konkrečiu viešuoju pirkimu susijusią, informaciją.

Tarnybos struktūra ir institucinė veikla

Tarnybos organizacinė struktūra ir etatai buvo patvirtinti 1998 kovo 27 d. Ataskaitiniais metais tarnybos struktūra ir bendras etatų skaičius nepasikeitė.

Sudarant tarnybos struktūrą bei etatų sąrašą buvo atsižvelgta į įstatymo ir Vyriausybės patvirtintų nuostatų keliamus tarnybai uždavinius, nustatytas jai funkcijas bei konkrečių darbų apimtis kiekvienam struktūriniam padaliniiui.

Vadovaujantis šiais principais, tarnybos sudėtyje yra sudaryti 4 funkciniai skyriai bei 2 savarankiški finansinio ir ūkinio aptarnavimo sektoriai:

Metodologijos skyrius - 5 etatiniai vienetai;

Kontrolės ir prevencijos skyrius - 9 etatiniai vienetai;

(skyriaus sudėtyje yra Prevencijos sektorius)

Mokymo skyrius - 6 etatiniai vienetai;

Atskaitomybės ir analizės skyrius - 6 etatiniai vienetai;

Finansų ir buhalterijos sektorius - 2 etatiniai vienetai;

Administracijos ir ūkio sektorius - 5 etatiniai vienetai;

Iš viso tarnybai yra nustatyti 35 etatiniai vienetai, kurie 1999 metais buvo visiškai sukomplektuoti.

Vystantis viešųjų pirkimų sistemai ir plečiantis pirkimų mastams (1998 metais buvo 5321 pirkimas, 1999 metais - 6898), kasmet didėja tarnybos darbų apimtys ir jos veikla darosi vis platesnė ir sudėtingesnė. Didėja ir korespondencijos srautai. 1999 metais tarnyboje buvo gauta 11860 raštų (1998 metais - 9089), išsiųsta - 2654 raštai (1998 metais - 1966).

Siekiant didinti tarnybos veiklos efektyvumą, darbų kokybę ir priimamų sprendimų subalansuotumą, tarnyboje yra sudaryta Metodinė taryba, kurios sudėtyje - tarnybos vadovybė, skyrių viršininkai, kiti specialistai. 1999 m. liepos 27 d. buvo patvirtinti tarnybos nuostatai. Metodinėje taryboje kolegialiai aptariamos svarbiausios tarnyboje ir jos skyriuose nagrinėjamos bei sprendžiamos strateginės problemos, viešųjų pirkimų sistemos funkcionavimo ir tobulinimo klausimai, formuojama tarnybos pozicija viešojo pirkimo proceso dalyvių dažniausiai keliamais klausimais, įvertinami rengiamų įstatymų, nutarimų, kitų svarbiausių dokumentų projektai, aptariami gaunami skundai, įvertinamos žiniasklaidos publikacijos, svarstomos kitos tarnybos veiklos problemos. Tarnybos posėdžiai vyksta kas savaitę ir jos rekomendacijos bei sprendimai įforminami atitinkamu protokolu.

1999 metais tarnybos veiklai finansuoti buvo skirta 1291,5 tūkst. Lt, iš jų nepaprastąsias išlaidas sudarė 73,5 tūkst. Lt, paprastąsias išlaidas - 1218 tūkst. Lt. 2000 metams tarnybai nepaprastosioms išlaidoms lėšų visiškai neskirta, o paprastosioms išlaidoms lėšos sumažintos iki 959 tūkst. Lt. Inventoriui, kitoms prekėms ir paslaugoms įsigyti 2000 metams skirta tik 80 tūkst. Lt, vietoje 247 tūkst. Lt 1999 metais.

Toks ženklus tarnybai biudžetinių lėšų sumažėjimas, 2000 metais neišvengiamai sukels tarnybos veikloje daug sudėtingų, neišsprendžiamų problemų, susijusių, visų pirma, su būtiniausiomis išlaidomis, reikalingomis naujame Viešųjų pirkimų įstatyme numatytoms priemonėms įgyvendinti.

Įvertindama itin sudėtingą nacionalinio biudžeto formavimosi situaciją, tarnyba pirmajame pusmetyje bus priversta atsisakyti daugelio būtiniausių išlaidų. Tačiau finansinių metų eigoje teks visgi prašyti Vyriausybės bei Finansų ministerijos pagalbos ir tikslinant 2000 metų biudžeto rodiklius, atsižvelgti į pirmąjį, neatidėliotinus tarnybos finansavimo poreikius.

Kartu konstatuojame, kad atsiliepiant į Vyriausybės kreipimąsi, tarnybos darbuotojai 1999 m. gruodžio dienomis vieningai išėjo solidarumo atostogų, o tarnybos vadovas savaitės darbo užmokestį pervedė į biudžetą. Solidarumo atostogų metu buvo sutaupyti 5900 litų.

Direktorius
A.Minkevičius

1 lentelė
**Teisės aktų, kurių projektus 1999 metais parengė
Viešųjų pirkimų tarnyba,
sąrašas**

Eil.Nr.	Teisės akto pavadinimas	Dokumento priėmimo data ir Nr.	Publikacija
	Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinti teisės aktai		
1.	Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuostatai	1999.09.30 Nr.1090	Žin.,1999, Nr.83-2474
2.	Informacijos apie numatomus ir vykdomus viešuosius pirkimus, sudarytas pirkimų sutartis bei sutarčių įvykdymo rezultatus kaupimo ir teikimo valstybės (savivaldybių) institucijoms bei visuomenei tvarka	1999.12.27 Nr.1479	Žin.,1999, Nr.114-3301
3.	Išankstinių informacinių pranešimų apie numatomus pirkimus einamaisiais metais skelbimo tvarka	1999.12.27 Nr.1480	Žin.,1999, Nr.114-3302
4.	Ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijų reikšmingumo nustatymo metodika	1999.12.30 Nr.1503	Žin.,2000, Nr.1-8
5.	Nepriklausomos viešųjų pirkimų ginčų nagrinėjimo komisijos nuostatai	1999.12.24 Nr.1467	Žin.,1999, Nr.110-3236
6.	Skundų nagrinėjimo Nepriklausomoje viešųjų pirkimų ginčų nagrinėjimo komisijoje išlaidų padengimo tvarka	1999.12.24 Nr.1467	Žin.,1999, Nr.110-3236
7.	Skundų nagrinėjimo bei Nepriklausomos viešųjų pirkimų ginčų nagrinėjimo komisijos narių nušalinimo nuo ginčų nagrinėjimo sąlygos ir tvarka	1999.12.24 Nr.1467	Žin.,1999, Nr.110-3236
	Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymais patvirtinti teisės aktai		
8.	Informacinių skelbimų (išankstinių informacinių pranešimų, kvietimų, informacijos apie sudarytas pirkimo sutartis ir sutarčių įvykdymo rezultatus) reikalavimai	1999.12.30 Nr.60	Žin.,2000, Nr.2-66
9.	Reikalavimai Nepriklausomos viešųjų pirkimų ginčų nagrinėjimo komisijos nariams bei jų sąrašo sudarymo (narių įtraukimo bei išbraukimo iš sąrašo) reikalavimai	1999.11.12 Nr.53	Žin.,1999, Nr. 98-2841

10.	Vokų su konkurso pasiūlymais atplėšimo procedūros rezultatų protokolo privalomieji rekvizitai	1999.10.18 Nr.45	Žin.,1999, Nr.88-2617
11.	Tiekėjų (rangovų) pasiūlytų kainų diskontavimo tvarka ir diskonto norma	1999.11.10 Nr.52	Žin.,1999, Nr.96-2773
12.	Viešųjų pirkimų identifikavimo ir jų vertės nustatymo tvarka (laikina)	1999.12.30 Nr.61	Žin.,2000, Nr.2-67

2 lentelė

1999 metais surengti seminarai viešųjų pirkimų klausimais

Eil. Nr.	Seminaro data	Seminaro tema	Kur vyko seminaras	Dalyvių skaičius
1.	1999 01 28	"Asociacijos INFOBALT narių susitikimas su Viešųjų pirkimų tarnybos vadovais"	Asociacija INFOBALT	35 klausytojų
2.	1999 01 29	LRV 1998 10 06 nutarimo Nr. 1189 ir VPT 1998 12 15	Ekonomikos mokymo centras	90 klausytojų
3.	1999 02 26	Viešųjų pirkimų problemos	VRM Pataisos darbų departamentas	90 klausytojų
4.	1999 03 19	Viešųjų pirkimų organizavimas	Respublikinė darbo birža	30 klausytojų
5.	1999 04 30	Komunalinių paslaugų viešasis pirkimas	VĮ Komunalinių vadybos centras	130 klausytojų
6.	1999 05 05	Viešojo pirkimo įstatymo taikymo nuostatos	VRM Pasienio policijos departamentas	100 klausytojų
7.	1999 05 10	Viešojo pirkimo įstatymo taikymo nuostatos	KAM Karinės oro pajėgos	30 klausytojų
8.	1999 06 17	Viešojo pirkimo įstatymo taikymo nuostatos	Vilniaus miesto savivaldybė	40 klausytojų
9.	1999 06 30	Viešųjų pirkimų aktualijos	Ekonomikos mokymo centras	110 klausytojų
10.	1999 09 09	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo taikymo nuostatos	Krašto apsaugos ministerija	60 klausytojų
11.	1999 09 17	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos ir jų praktinis taikymas	VPT	190 klausytojų
12.	1999 09 22-23	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerija (Druskininkuose)	60 klausytojų
13.	1999 09 28	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Krašto apsaugos ministerija Statybos ir paslaugų departamentas	30 klausytojų
14.	1999 10 01	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Sveikatos apsaugos ministerija (Palangoje)	50 klausytojų
15.	1999 10 12	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Advokatų asociacija	120 klausytojų
16.	1999 10 13	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Informacinis centras	120 klausytojų

17.	1999 10 15	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	AB "Lietuvos dujos"	40 klausytojų
18.	1999 10 20	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Ekonomikos mokymo centras	120 klausytojų
19.	1999 10 22	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Valstybės kontrolė	70 klausytojų
20.	1999 10 22	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Mokymo centras "Dainava" Druskininkuose	40 klausytojų
21.	1999 11 05	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Marijampolės apskrities viršininko administracija	80 klausytojų
22.	1999 11 05	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Valstybės kontrolė Klaipėdoje	60 klausytojų
23.	1999 11 10	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija	90 klausytojų
24.	1999 11 12	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	60 klausytojų
25.	1999 11 19	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Vandens tiekėjų asociacija Palanga	80 klausytojų
26.	1999 11 25	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Vilniaus sveikatos priežiūros darbuotojams	40 klausytojų
27.	1999 11 29	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Generalinė miškų urėdija	50 klausytojų
28.	1999 12 22	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Lietuvos melioracijos ūmonių asociacija	60 klausytojų
29.	1999 12 01	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Advokatų asociacija	100 klausytojų
30.	1999 12 10	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Utenos valstybės kontrolės skyriaus darbuotojams	40 klausytojų
31.	1999 12 13-17	NGNK mokymas	NGNK mokymas	35 klausytojai
32.	1999 12 20-23	NGNK mokymas	NGNK mokymas	9 klausytojai
33.	1999 12 29	Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Lietuvos bankas	50 klausytojų

Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės

1999 metų veiklos ataskaita

Įvadas

Viešųjų pirkimų tarnyba prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau vadinama - tarnyba) 1999 metais vykdė savo veiklą vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-2000 metų veiklos programomis, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu bei su ju įgyvendinimu susijusiais poįstatyminiais aktais. Tarnyba savo darbe taip pat vadovavosi

Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintais tarnybos nuostatais bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais viešųjų pirkimų veiklą šalyje.

1999 metai tarnybos veikloje buvo svarbūs tuo, kad nuo spalio 1 dienos įsigaliojo naujas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, pakeitęs beveik tris metus veikusį Viešojo pirkimo įstatymą, kurio daugelis nuostatų nevisiškai atitiko Europos Sąjungos direktyvas bei dabartinius reikalavimus. Naujame įstatyme patikslinta ir išplėsta nemaža dalis tarnybos kompetencijai priskiriamų funkcijų bei įgaliojimų.

Viešųjų pirkimų įstatyme, siekiant supaprastinti mažos apimties pirkimus, žymiai padidintos įstatymo reglamentuojamos viešųjų pirkimų vertės ribos. Nuo 1999 m. spalio 1 d. įstatymas reglamentuoja tuos viešuosius pirkimus, kurių vertė per finansinius metus yra ne mažesnė kaip 75 tūkst. litų prekėms bei paslaugoms ir 300 tūkst. litų darbams. Pagal anksčiau veikusį įstatymą viešojo pirkimo tvarka buvo taikoma viešiesiems pirkimams, kurių vertė yra didesnė kaip 25 tūkst. litų. Išplėstas įstatymo subjektų ratas. Atsižvelgiant į Europos Sąjungos teisės aktus, reglamentuojami vandentvarkos, energetikos, transporto ir telekomunikacijų srityse veikiančių įmonių atliekami pirkimai už šių įmonių lėšas. Tokiems pirkimams nustatyta 1,8 mln. litų vertės riba perkant prekes bei paslaugas ir 1 mln. litų - perkant darbus. Vyriausybės nutarimu patvirtinta tvarka prekių, paslaugų ir darbų pirkimų, kurių vertė yra mažesnė už anksčiau nurodytas ribas, tvarka.

Naujame įstatyme nustatomi 5 pirkimo būdai: 1) atvirasis konkursas; 2) ribotas konkursas; 3) konkurencinės derybos; 4) pirkimas iš vienintelio šaltinio; 5) kainų apklausa. (Anksčiau galiojo 6 pirkimo būdai).

Nuo 2000 m. sausio 1 d. įvedama nauja skundų nagrinėjimo tvarka. Nuo šiol tiekėjo (rangovo) skundus nagrinės Nepriklausoma viešųjų pirkimų skundų nagrinėjimo komisija (toliau - Nepriklausoma komisija). Nepriklausomą komisiją sudaro 3 jos nariai, kuriuos po vieną iš tarnybos patvirtinto sąrašo pasirenka tiekėjas (rangovas), perkančioji organizacija ir Viešųjų pirkimų tarnyba. Tarnyba skiria komisijos pirmininką. Skundų nagrinėjimo sąlygas ir tvarką patvirtino Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Tiekėjas (rangovas) ir perkančioji organizacija turi teisę Viešųjų pirkimų tarnybos veiksmus ir Nepriklausomos komisijos sprendimus įstatymų nustatyta tvarka apskųsti teismui. Tokia skundų nagrinėjimo tvarka dabartiniu metu veikia Lenkijoje, kai kuriose kitose valstybėse. Ji sudaro sąlygas nuodugniai ir nešališkai (dalyvaujant dviejų suinteresuotųjų šalių ir Viešųjų pirkimų tarnybos deleguotiems atstovams) išnagrinėti gaunamą skundą ir priimti subalansuotą sprendimą. Naujasis įstatymas pakeitė bei patobulino ir kai kurias kitas anksčiau veikusio įstatymo nuostatas.

Tačiau būtina pastebėti, kad atskiros naujo įstatymo nuostatos, kaip rodo patirtis ir specialistų pateikti pasiūlymai, nėra pakankamai tobulos ir subalansuotos. Todėl Viešųjų pirkimų tarnyba kartu su kitomis institucijomis išanalizavo bei apibendrino gautus pasiūlymus ir inicijavo kai kurių naujo įstatymo straipsnių pakeitimus. Šie įstatymo pakeitimai ir papildymai buvo priimti 2000 m. sausio 12 d. įstatymu Nr.VIII-1526.

Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindu buvo parengti ir patvirtinti įstatymui įgyvendinti reikalingi poįstatyminiai teisės aktai. Šiuos teisės aktus patvirtino Lietuvos Respublikos Vyriausybė bei Viešųjų pirkimų tarnyba (žr. 1lentelę).

Tarnyba 1999 metais toliau tęsė ministerijų, kitų valstybinių įstaigų, savivaldybių, taip pat perkančiųjų organizacijų, tiekėjų, rangovinių organizacijų darbuotojų, atsakingų už viešuosius pirkimus, mokymą, ypač akcentuojant naujojo įstatymo nuostatų įgyvendinimo problematiką. Buvo organizuotos Nepriklausomos komisijos narių apmokymas (kursai) pagal specialiai tam parengtą mokymo programą. Šiuose kursuose paskaitas skaitė Viešųjų pirkimų tarnybos vadovai, tarnybos bei kitų institucijų specialistai, kursuose dalyvavo 44 klausytojai, iš kurių 43 įgijo teisę būti įtrauktais į Nepriklausomos komisijos narių sąrašą.

Tarnybos kolektyvas daug dėmesio skyrė rengiant teisės aktus, susijusius su Lietuvos pasirengimu stoti į Europos Sąjungą bei Pasaulinę prekybos organizaciją. Šie darbai bus tęsiami ir toliau.

Siekdama sudaryti sąlygas vystyti Respublikoje viešųjų pirkimų sistemą kompleksiniais pagrindais ir numatyti jos veiklos kryptis ilgesniam laikotarpiui, tarnyba parengė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo įgyvendinimo, pirkimų veiklos koordinavimo bei priežiūros ir viešųjų pirkimų sistemos tobulinimo programą 1999-2001 metams ir, atsižvelgiant į realias finansines galimybes, imasi priemonių šiai programai įgyvendinti.

Tarnybos pagrindiniai uždaviniai

Pagrindiniai tarnybos uždaviniai yra apibrėžti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme, Vyriausybės patvirtintuose tarnybos nuostatuose bei kituose teisės aktuose.

Tarnybai tenka svarbus vaidmuo įgyvendinant valstybės viešųjų pirkimų politiką bei kontroliuojant (kartu su kitomis kontrolės institucijomis) viešiesiems pirkimams skiriamų lėšų taupų panaudojimą, įstatymų šioje srityje laikymąsi.

Svarbiausieji tarnybos uždaviniai, apibrėžti aukščiau minėtuose teisės aktuose, yra šie:

- rengti ir nustatyta tvarka teikti tvirtinti Vyriausybei pirkimus reglamentuojančius teisės aktus, taip pat pagal kompetenciją rengti ir priimti pirkimus reglamentuojančius teisės aktus;
- kontroliuoti, kad atliekant viešuosius pirkimus būtų laikomasi Viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų su jo įgyvendinimu susijusių teisės aktų reikalavimų;
- analizuoti bei vertinti pirkimų sistemą ir rengti pasiūlymus, kaip ją tobulinti;
- kaupti informaciją apie numatomus ir vykdomus viešuosius pirkimus, sudarytas pirkimų sutartis bei sutarčių įvykdymo rezultatus ir teikti ją valstybės (savivaldybių) institucijoms bei visuomenei;
- kontroliuoti, ar perkančiosios organizacijos pagrįstai taiko nustatytus viešojo pirkimo būdus;
- organizuoti perkančiųjų organizacijų darbuotojų, atsakingų už pirkimus, mokymą, juos mokyti;
- konsultuoti perkančiąsias organizacijas bei tiekėjus (rangovus) ar organizuoti jų konsultavimą pirkimų klausimais;
- sprendžiant pirkimo klausimus, palaikyti ryšius su atitinkamomis užsienio valstybių institucijomis, Europos Sąjungos, Pasaulinės prekybos organizacijos bei kitomis tarptautinėmis organizacijomis;
- sudaryti ir keisti Nepriklausomos komisijos narių sąrašus, rengti ir teikti šiai komisijai informaciją;
- vertinti ministerijų, kitų institucijų rengiamą viešųjų pirkimų klausimais įstatymų, nutarimų, kitų teisės aktų projektus ir teikti savo išvadas;
- imtis priemonių, kad būtų užkirstas kelias įstatymo pažeidimams, ypač kai dėl neleistinų perkančiųjų organizacijų, ar tiekėjų (rangovų) veiksmų padaroma žala valstybei ar jos prestižui.

1999 metais įvykdyti svarbiausieji darbai

Vadovaudamasi Viešųjų pirkimų įstatyme bei Vyriausybės patvirtintuose tarnybos nuostatuose apibrėžtais pagrindiniais uždaviniais, tarnyba 1999 metais vykdė savo veiklą tokiomis **prioritetinėmis** kryptimis:

1. Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų įgyvendinimas;
2. pirkimų veiklos koordinavimas ir priežiūra;
3. viešųjų pirkimų sistemos tobulinimas, toliau derinant Lietuvos įstatyminę bazę su Europos Sąjungos direktyvomis;
4. darbuotojų, atsakingų už viešųjų pirkimų vykdymą, mokymas.

Šios prioritetinės veiklos gairės detalizuotos ir Viešųjų pirkimų sistemos tobulinimo programoje 1999-2001 metų laikotarpiui.

Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų įgyvendinimo klausimai

Šios problematikos klausimai priskirti tarnybos **Metodologiniam skyriui**. Metodologinis skyrius, dalyvaujant kitiems tarnybos struktūriniais padaliniais, per ataskaitinį laikotarpį:

- rengė kartu su atitinkamomis ministerijomis ir valstybinėmis institucijomis naujo Viešųjų pirkimų įstatymo projektą, rengė ir teikė medžiagą, reikalingą šiam projektui svarstyti Vyriausybėje ir Seime;
- parengė Vyriausybės nutarimo "Dėl Viešųjų pirkimų įstatymo įgyvendinimo" projektą, kuris buvo priimtas 1999 m. rugsėjo 16 d. Nutarime buvo patvirtintas Vyriausybės lygyje tvirtinamų poįstatyminių aktų sąrašas ir paskirtos už jų parengimą atsakingos institucijos. Kartu buvo pavesta Viešųjų pirkimų tarnybai sudaryti jos kompetencijai priskirtų poįstatyminių aktų sąrašą ir parengimo grafiką.

Iš 11 Vyriausybės nutarimais tvirtinamų poįstatyminių aktų, 7 aktų projektus parengė Viešųjų pirkimų tarnyba. Likusių dokumentų rengime tarnyba dalyvavo pateikdama rengiančioms institucijoms savo pasiūlymus ir variantus. Be to, 7 dokumentai buvo priskirti tarnybos kompetencijai ir jie buvo patvirtinti tarnybos direktoriaus įsakymu.

- 1999 m. tarnyba parengė šiuos Vyriausybės lygmenyje tvirtinamus dokumentus:

Viešųjų pirkimų tarnybos nuostatai;

Nepriklausomos viešųjų pirkimų ginčų nagrinėjimo komisijos nuostatai;

skundų nagrinėjimo bei Nepriklausomos komisijos narių nušalinimo nuo ginčų nagrinėjimo sąlygos ir tvarka;

informacijos apie numatomus ir vykdomus viešuosius pirkimus, sudarytas pirkimo sutartis bei sutarčių įvykdymo rezultatus kaupimo ir teikimo valstybės (savivaldybių) institucijoms bei visuomenei tvarka;

išankstinių informacinių pranešimų apie numatomus pirkimus einamaisiais finansiniais metais skelbimo tvarka;

ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijų nustatymo metodika.

- Buvo parengti ir priimti tokie tarnybos kompetencijai priskirti dokumentai:

reikalavimai Nepriklausomos komisijos nariams bei jų sąrašo sudarymui;

informacinių skelbimų (išankstinių informacinių pranešimų, kvietimų, informacijų apie sudarytas pirkimo sutartis ir sutarčių įvykdymo rezultatus) reikalavimai;

vokų atplėšimo procedūros protokolo privalomieji rekvizitai;

tiekėjo (rangovo) pasiūlytų kainų diskontavimo tvarka ir diskonto norma;

viešųjų pirkimų identifikavimo ir jų vertės nustatymo tvarka.

- Tarnyba dalyvavo rengiant tokius 1999 metais priimtus dokumentus:

nepriklausomos komisijos narių darbo apmokėjimo tvarka;

prekių, paslaugų ir darbų pirkimų, kurių vertė yra mažesnė už nurodytą Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje, tvarka.

Visi išvardinti dokumentai buvo parengti grafikuose nustatytu laiku. Šiuo metu baigiami rengti Viešųjų pirkimų procedūrų ataskaitų formos ir techninių reikalavimų nustatymo metodika.

Integracijos į Europos Sąjungą klausimai

Vykstant Lietuvos integracijos į Europos Sąjungą procesui ir atsižvelgiant į tai, kad stojimas į Europos Sąjungą yra prioritetinga Lietuvos užsienio politikos kryptis, tarnyba savo kompetencijos ribose aktyviai dalyvauja šiame procese. Tarnyba parengė ir teberengia naujų integracijos į Europos Sąjungą programų viešųjų pirkimų klausimais dalis. Tarnybos darbuotojai dalyvavo organizuojamuose Lietuvoje ir užsienyje seminaruose Europos integracijos įstatyminės bazės rengimo ir derinimo klausimais. Lietuvoje lankėsi PHARE programos ekspertai, konsultavę viešųjų pirkimų įstatyminės bazės suderinimo klausimais.

1999 metais tarnyba dalyvavo rengiant ir įgyvendinant jos kompetencijai tenkančias integracijos į Europos Sąjungą naujų programų dalis:

- Parengtas Lietuvos pasirengimo narystei Europos Sąjungoje programos - LPNP sektorius "Viešieji pirkimai". Šiai programai buvo pritarta Vyriausybės Europos integracijos komisijos 1999 m. gegužės 31 d. posėdyje ir ji patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 1076.
- Suformuluoti minėtos programos sektoriaus "Viešieji pirkimai" prioritetai:

- artimiausi prioritetai (1999-2000 m.):

Viešojo pirkimo įstatymo pakeitimo įstatymo priėmimas;

Viešųjų pirkimų įstatymo įgyvendinimui reikalingų teisės aktų bei dokumentų, reglamentuojančių įstatyme numatytus procesus, parengimas ir priėmimas;

Viešųjų pirkimų tarnybos stiprinimas.

- vidutinės trukmės prioritetai (2001-2002 m.):

Viešųjų pirkimų įstatymo papildymo projekto parengimas ir priėmimas, siekiant įgyvendinti visų Europos Sąjungos direktyvų, reglamentuojančių viešuosius pirkimus, reikalavimus.

Teisės derinimo priemonių plane sudarytas detalus teisės derinimo procesą konkretizuojantis priemonių sąrašas, nurodant sektoriaus "Viešieji pirkimai" *acquis communautaire* įgyvendinimo teises priemones ir procese dalyvaujančias institucijas. Acquis įgyvendinimo priemonių plano sektoriuje "Viešieji pirkimai" numatytos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti sėkmingą *acquis communautaire* įgyvendinimą. AIPP priemonės, numatytas 1999-2002 metams, sąlyginai galima suskirstyti į:

- kompleksines organizacines priemones;
- institucinės plėtros priemones;
- kvalifikacijos kėlimo priemones;
- vienkartinės organizacines priemones.

AIPP 1999-2002 metams numatyta 10 priemonių, iš jų priemonė "Sukurti, tobulinti ir palaikyti informacinę sistemą ir duomenų bazes" pradėta įgyvendinti 1999 metais. Tarnybos nepaprastosioms išlaidoms 1999 metais iš viso buvo skirta 79,5 tūkst. Lt. Tačiau informacinei sistemai kurti tarnyba galėjo panaudoti tik 50 tūkst. Lt. Už šias lėšas buvo pradėtas ir informacinės sistemos kūrimas (parengti informacinės sistemos nuostatai ir specifikacijos, įsigyta dalis reikalingos įrangos).

Lietuvos pasirengimo narystei Europos Sąjungoje programos rengimo procese buvo vykdomi daugkartiniai planų tikslinimai bei derinimai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-2000 metų veiklos programų įgyvendinimo priemones bei atsižvelgiant į Europos komiteto prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės rekomendacijas, realias finansavimo galimybes ir finansavimo šaltinių patikimumą. Tarnybos atsakingi darbuotojai dalyvavo seminaruose, susirinkimuose ir kitose Europos komiteto organizuojamose priemonėse integracijos į ES klausimais.

1999 m. balandį Viešųjų pirkimų tarnyboje buvo pasirašytas PHARE finansuojamas "Parama Europos integracijai Lietuvoje" (SEIL) sub-projektas. Pagal minėtą sub-projektą tarnybai teikiama konsultacinė pagalba viešųjų pirkimų įstatyminės bazės kūrimo srityje. Tokia parama tarnybai buvo labai aktuali priėmus Viešųjų pirkimų įstatymą, kadangi per trumpą laikotarpį reikėjo parengti įstatyme numatytus ir jo įgyvendinimui reikalingus poįstatyminius teisės aktus.

1999 metais buvo baigti rengti ir pateikti PHARE programos koordinatės - Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai PHARE Nacionalinės Dvynių programos projektiniai pasiūlymai "Viešųjų pirkimų politikos stiprinimas".

Šį projektą numatyta įgyvendinti iki 2001 metų. Pagrindiniu projekto finansavimo šaltiniu numatytos PHARE lėšos. Dalis projekto turėtų būti finansuojama iš valstybės biudžeto. Atsižvelgiant į programos įgyvendinimo aktualumą, jo rengime dalyvauja trys tarnybos struktūriniai padaliniai. Atskaitomybės ir analizės skyrius yra atsakingas už projekto dalies "Viešųjų pirkimų informacinės sistemos, atitinkančios Europos Sąjungos reikalavimus, sukūrimas" įgyvendinimą, Metodologijos skyrius - už "Metodinės medžiagos ir rekomendacijų rengimas" ir "Standartinių pirkimo dokumentų rengimas" įgyvendinimą, Mokymo skyrius - už "Viešųjų pirkimų mokymo sistemos parengimas, įdiegimas ir tobulinimas" įgyvendinimą.

Įvertinant Lietuvos integracijos pastangas viešųjų pirkimų srityje, pažymėtina, kad Europos komisija 1999 m. spalio 13 d. paskelbtoje metinės pažangos ataskaitoje konstatavo ženkliai Lietuvos pažangą viešųjų pirkimų srityje. Dokumente "Stojimo partnerystė" artimiausio ir vidutinio laikotarpio prioritetai viešųjų pirkimų srityje taip pat teigiamai įvertinti.

Pirkimų veiklos koordinavimo ir priežiūros klausimai

Tinkamai organizuota viešųjų pirkimų veiklos koordinavimo ir priežiūros sistema turi svarbią reikšmę užtikrinant taupų ir racionalų viešiesiems pirkimams skirtų biudžetinių, kitų visuomeninių lėšų naudojimą.

Šie klausimai tarnyboje priskirti **Kontrolės ir prevencijos skyriui**, kurio pagrindiniai uždaviniai yra kontroliuoti, kaip Respublikoje laikomasi Viešųjų pirkimų įstatymo ir poįstatyminių aktų reikalavimų, rūpintis, kad būtų užkirstas kelias įstatymo pažeidimams. 1999 metais daugiausia šio tarnybos padalinio darbo sąnaudų pareikalavo tiekėjų ir rangovų skundų nagrinėjimas, sprendimų šiais klausimais parengimas bei pirkimų vertinimas. Skundų nagrinėjimas 1999 metais buvo atliekamas Viešojo pirkimo įstatymo Nr. I-1491, priimto 1996 m. rugpjūčio 13 d., nustatyta tvarka bei vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. gruodžio 22 d. nutarimu Nr. 1475 patvirtintų "Tiekėjų (rangovų) skundų dėl Viešojo pirkimo įstatymo pažeidimų nagrinėjimo tvarkos nuostatų" pagrindais.

Tarnyba 1999 metais gavo 251 skundą dėl viešųjų pirkimų arba dvigubai daugiau negu 1998 metais (118 skundų). Skundai buvo nagrinėjami įstatymo nustatyta tvarka ir terminais.

Pagal gautus skundus buvo parengta 214 sprendimų. 87 skundų atvejais (41% nuo bendro kiekio) įstatymo pažeidimų nenustatyta, todėl perkančiosioms organizacijoms buvo leista tęsti pirkimo procedūras, 76 atvejais (35 %) perkančiosios organizacijos įpareigtos pakartotinai apsvarstyti pateiktas paraiškas, 27 atvejais (13%) tarnyba pirkimo konkurso rezultatus panaikino ir 24 atvejais (11 %) priimtas sprendimas skundo nagrinėjimą nutraukti ar skundo nenagrinėti.

Klasifikuojant gautus skundus pagal perkančiųjų organizacijų **grupes**, jie pasiskirsto taip:

Perkančiųjų organizacijų grupės	Skundų skaičius	% nuo bendro skundų skaičiaus
Valstybės institucijos	60	23,9
Savivaldos institucijos	51	20,3
Valstybės įmonės	50	19,9
Savivaldybių įmonės	12	4,8
Viešosios įstaigos	51	20,3
Kitos įmonės bei organizacijos	27	10,8
Iš viso:	251	100

Analizuojant pagrindines išnagrinėtų **skundų tendencijas**, galima būtų apibūdinti svarbiausias skundų atsiradimo priežastis:

perkančiosios organizacijos nepakankamai aiškiai nustato konkurso sąlygas bei vertinimo kriterijus, o neretai šie kriterijai ir visiškai neapibrėžti. Tiekėjai (rangovai) dažnai nevienodai supranta ar traktuoja perkančiosios organizacijos reikalavimus jos perkamai prekei (paslaugai, darbams). Tikėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybei 1999 m. gruodį patvirtinus ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijų nustatymo metodiką, perkančiosioms organizacijoms bus paprasčiau rengti konkurso sąlygas, o tuo pačiu bus išvengta nesusipratimų su tiekėjais (rangovais) dėl vertinimo kriterijų traktavimo;

konkurso sąlygose vertinimo kriterijai pakankamai aiškūs, tačiau tiekėjas (rangovas) mano, kad jo pasiūlymas turi būti vertinamas palankiausiai, nes jis pasiūlė mažiausią kainą, nors savo paraiškoje įvykdė ne visus konkurso reikalavimus;

perkančiosios organizacijos stambiems arba sudėtingiems pirkimams nevykdo išankstinės kvalifikacinės atrankos, numatytos Viešojo pirkimo įstatymo 5 straipsnyje, nors iš anksto žinoma, kad kai kurie potencialūs tiekėjai (rangovai), vertinant jų paraiškas, neturėjo realių perspektyvų laimėti konkursą;

tiekJėjai (rangovai), pateikdami skundą, nenurodo aiškių skundo motyvų, o tik siekia pakenkti konkurentams ar perkančiajai organizacijai;

tiekJėjas (rangovas) mano, kad perkančioji organizacija vertino paraiškas subjektyviai; perkančiosios organizacijos, pažeisdamos įstatymo 14 straipsnio reikalavimus, nurodo konkrečias pageidaujamų įsigyti prekių, darbų arba paslaugų ženklus, modelius arba prekių kilmę;

perkančiosios organizacijos nustato nepagrįstai aukštus formalius bei kvalifikacinius reikalavimus konkurso dalyviams (įstatinio kapitalo dydį; darbų, atliktų per tam tikrą laikotarpį ar parduotų prekių, apimtis; pateikti įvairių - neretai nebūtinų - sertifikatų, kokybės pažymėjimų ir pan.). Tokiu būdu, jei pirkimas nėra sudėtingas, nepagrįstai ribojamas konkurso dalyvių skaičius;

perkančiosios organizacijos konkurso sąlygose nustato perkamų prekių technines charakteristikas, kurias realiai atitinka tik vienas konkretus gamintojas (tiekJėjas, rangovas).

Analizuojant gaunamų skundų skaičių bei pobūdį, galima pastebėti, kad daugiausia skundų gaunama dėl statybos rangos konkursų bei įvairios sudėtingos (kompiuterinės, ryšių, medicinos) technikos įsigijimo. Pagrindinė problema, nagrinėjant tokius skundus, glūdi jų specifikoje: konkurso sąlygos paprastai būna gana sudėtingos, reikalauja daug laiko įsigilinti į konkurso dokumentus, kvalifikacinius reikalavimus, vertinimo kriterijus bei jų taikymą nagrinėjant konkrečias konkurso paraiškas. Sprendžiant šią problemą, tarnyba tampriai bendrauja ir konsultuojasi su atitinkamomis šakinėmis ministerijomis - Aplinkos, Susisiekimo, Sveikatos apsaugos bei įvairių kitų institucijų specialistais, ekspertais.

Neretai perkančiosios organizacijos, nustatydamos konkursų laimėtojus, pateikusių naudingiausią pasiūlymą (pagal įstatymo 28 straipsnio 5 dalies 2 punkto kriterijus), nurodo formules, kuriose pasiūlymo kainai tenka pernelyg mažas lyginamasis svoris (20-40 %) ir tokiu būdu laimėtoju neretai tampa kelis kartus didesnę kainą pasiūlęs tiekėjas. Tarnyba į tokius konkurso vertinimo rezultatus kreipia ypatingą dėmesį.

Vieni iš dažniausiai pasitaikančių atvejų, kai perkančiosios organizacijos nesilaiko įstatymo 22 straipsnio 4 ir 5 punktų (nenurodomi kriterijai, į kuriuos perkančioji organizacija atsižvelgs nustatydamą, kuri paraiška yra tinkamiausia, šių kriterijų santykinės reikšmės) bei 28 straipsnio 4 dalies (vertinant ir lyginant paraiškas, gali būti taikomi tik konkurso dokumentuose nurodyti vertinimo kriterijai) reikalavimų, ko pasekoje vertinimas paprastai įgauna subjektyvų charakterį.

Pažymėtina, kad 1999 metais 8 tarnybos sprendimai buvo apskūsti Aukščiausiajam administraciniam teismui bei kitoms teisminėms institucijoms. Tai, projektavimo firmos "Saistas", uždarnosios akcinės bendrovės "Roda", akcinės bendrovės "Mažeikių gairė", akcinės bendrovės "Klaipėdos hidrotechnika", architektų, projektavusių Lietuvos paviljoną "EXPO-2000", uždarnosios akcinės bendrovės "Trolis", uždarnosios akcinės bendrovės "Inoveca medtechna", uždarnosios akcinės bendrovės "RBS Projekts" ieškininiai pareiškimai dėl viešųjų pirkimų konkursų rezultatų.

Dviem atvejais buvo palikti galioti tarnybos sprendimai, vieną ieškininį pareiškimą pareiškėjas atsiėmė, dviem atvejais su tarnybos sprendimais teismas nesutiko, trys pareiškimai dar yra nagrinėjimo stadijoje.

1999 metais tarnyba parengė ir pateikė informacijas bei išvadas gautų skundų nagrinėjimo klausimais Seimo kancleriui - 1, Seimo komitetams - 1, Seimo nariams - 2, Seimo kontrolieriui - 1, Vyriausybei - 6. Buvo parengta išsami informacija Nusikalstamumo prevencijos centrui apie korupcijos apraiškas viešuosiuose pirkimuose.

Tarnybai, įsigaliojus naujam Viešųjų pirkimų įstatymui bei pasikeitus skundų ir pretenzijų nagrinėjimo tvarkai, teks savo tolesnėje veikloje pertvarkyti ir tobulinti šią savo darbo sritį. Daugiau dėmesio bus kreipiama perkančiųjų organizacijų nustatomų paraiškų vertinimo kriterijų pagrįstumo kontrolei, teks spręsti daug papildomų organizacinių, teisinių, finansinių bei ūkinių klausimų, susijusių su Nepriklausomos komisijos veikla. Sprendžiant šias problemas bus reikalinga ir Vyriausybės, Finansų ministerijos, kitų institucijų pagalba. Ataskaitiniame laikotarpyje tarnyba daug dėmesio skyrė vienai iš prioritetinių savo veiklos krypčių - pirkimų veiklos **koordinavimo ir prevencijos darbu** tobulinti. Šis darbas buvo orientuotas į perkančiųjų organizacijų pateiktos informacijos apie organizuotus ir vykdytus viešuosius pirkimus tikrinimą, analizę bei vertinimą.

Per 1999 metus perkančiosios organizacijos pateikė vertinti informacijas apie 1563 pirkimus. Iš bendro kiekio - 1023 atvejais buvo perkamos prekės, 168 - paslaugos ir 372 - darbai.

Išnagrinėjęs gautą informaciją tarnybos prevencinio darbo struktūrinis padalinys 23 atvejais parengė perkančiosioms organizacijoms pasiūlymus pakartoti pirkimo procedūras, 46 atvejais - pirkimo komisijoms pasiūlyta papildomai nagrinėti ir vertinti konkursams pateiktus pasiūlymus. Kai kurioms perkančiosioms organizacijoms buvo nurodyta, kad jos, organizuojant ir vykdant viešuosius pirkimus, nevisiškai laikosi įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų reikalavimų.

Įvertinus perkančiųjų organizacijų viešųjų pirkimų veiklos trūkumus, buvo konstatuota, kad daugiausia pažeidimų pastebėta nesilaikant įstatymo 22, 27, 28, 29 straipsnių reikalavimų. Konkurso dokumentuose ne visuomet nurodomos vertinimo kriterijų santykinės reikšmės. Esant tokiems 22 straipsnio 5 dalies pažeidimams, pirkimo komisijos negali objektyviai įvertinti pasiūlymų ir parinkti tinkamiausią tiekėją ar rangovą. Siekdama toliau tobulinti šią veiklos sritį, tarnyba 1999 03 26 įsakymu Nr. 10 patvirtino metodinius nurodymus (Žin., 1999, Nr. 32-937), kuriais perkančiosios organizacijos vadovaujasi rengdamos konkurso dokumentus bei vertindamos pateiktus pasiūlymus.

Tarnyba, atlikdama pirkimų veiklos prevencinį darbą ir atskleisdama perkančiųjų organizacijų bei pirkimo komisijų darbo spragas, atkreipdavo atitinkamų organizacijų dėmesį į būtinybę pašalinti esamus trūkumus, giliau studijuoti ir griežtai laikytis įstatymo ir poįstatyminių aktų nuostatų bei reikalavimų organizuojant ir vykdant pirkimo konkursus. Dauguma perkančiųjų organizacijų, atsižvelgdamos į tarnybos pastabas ar reikalavimus, pradėjo teikti vertinimui žymiai tvarkingiau ir kvalifikuočiau parengtą medžiagą, sumažėjo įstatymo pažeidimų ir jo nesilaikymo atvejų. Apie atskleistų trūkumų pašalinimą buvo teikiama informacija tarnybai.

Naujame Viešųjų pirkimų įstatyme sugriežtinta perkančiųjų organizacijų vadovų ar kitų įgaliotų asmenų atsakomybė. Įstatymo 45 straipsnyje nurodyta, kad "Perkančiosios organizacijos vadovai ar kiti įgalioti asmenys (komisijos nariai ir ekspertai) pažeidę šį

įstatymą, atsako įstatymų nustatyta tvarka". Šiuo metu Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksas papildytas naujais straipsniais, kuriuose numatyta nuo 500 iki 1000 litų bauda perkančiųjų organizacijų vadovams arba jų įgaliotiems asmenims už viešųjų pirkimų vykdymo tvarkos pažeidimus. Tikėtina, kad tokių administracinių sankcijų taikymas sudarys realias galimybes sumažinti įstatymo pažeidimo atvejus.

1999 metais, vien tik prevencinio darbo išdavoje, nemaža dalis perkančiųjų organizacijų buvo įpareigota pakartotinai išnagrinėti pirkimo procedūras. Pakoregavus pirkimo procedūras pagal tarnybos rekomendacijas 9-uose pirkimuose buvo gautas realus **ekonominis efektas** - pavyko sumažinti perkamųjų prekių, darbų ir paslaugų kainą, o tuo pačiu sutaupyti biudžetinių bei kitų visuomeninių lėšų už 4,32 mln. Lt (palyginimui galima nurodyti, kad Viešųjų pirkimų tarnybos 2000 metų sąmatą sudaro 0,96 mln. Lt.). Tarnyba, vadovaudamasi suteiktais jai įgaliojimais, ir toliau ieškos naujų formų bei metodų tobulinti viešųjų pirkimų veiklos koordinavimo ir prevencijos darbą. Daugiausia dėmesio bus skiriama pirkimų veiklos kontrolės ir prevencijos perspektyvinėms bei strateginėms programoms ir priemonėms rengti, šių programų įgyvendinimui organizuoti. Įvertinus šios veiklos darbo patirtį, plačiau bus taikomos efektyvesnės įstatyme numatytos kontrolės formos. Baigiamos rengti viešųjų pirkimų veiklos planinių ir operatyvių patikrinimo instrukcijos bei tvarka. Šie dokumentai bus patvirtinti 2000 m. I ketvirtyje.

Mokymo ir konsultavimo klausimai

Įsigaliojus 1999 metais naujam Viešųjų pirkimų įstatymui, pirkimų organizavimo ir vykdymo sistemoje įvyko daug kardinalių pokyčių ir naujovių, ypač integracijos į Europos Sąjungą bei skundų ir pretenzijų nagrinėjimo klausimuose.

Todėl, dar įstatymo rengimo stadijoje buvo suintensyvinamas perkančiųjų organizacijų, tiekėjų (rangovų), kitų viešojo pirkimo proceso dalyvių mokymas ir konsultavimas.

Mokymo mechanizmas ir kryptys buvo orientuotos į naujo įstatymo nuostatų įgyvendinimo ypatumus ir specifiką. Įsigaliojus įstatymui nuolat buvo organizuojami mokymo seminarai, kursai, regioninės bei šakinės konferencijos, paskaitos, pasitarimai. Įvairiuose mokymo renginiuose paskaitas skaitė tarnybos vadovai, mokymo skyriaus bei kitų skyrių specialistai.

Pagrindinės mokymo organizavimo kryptys ir formos buvo šios:

- mokymo veiklos koordinavimas;
- tipinių mokymo programų rengimas;
- konferencijų, seminarų, kitų mokymo formų organizavimas;
- informacijos viešųjų pirkimų klausimais rengimas;
- vaizdinių mokymo priemonių rengimas;
- Tarnybos darbuotojų kvalifikacijos kėlimas;
- Nepriklausomos komisijos narių apmokymas;
- viešųjų pirkimo proceso subjektų (perkančiųjų organizacijų, tiekėjų (rangovų), pirkimo veiklos priežiūrą ir kontrolę vykdančių, kitų organizacijų ir fizinių asmenų) konsultavimas.

1999 metais tarnybos **Mokymo skyrius** organizavo 33 seminarus viešųjų pirkimų proceso dalyviams, kuriuose dalyvavo daugiau nei 2000 klausytojų (žr. 2 lentelę).

Žymiai padaugėjo perkančiųjų organizacijų, tiekėjų ir rangovų paklausimų ir konsultacijų žodžiu. Per ataskaitinius metus buvo suteikta daugiau nei 10 tūkst. (3 kartus daugiau negu 1998 metais) konsultacijų telefonu bei betarpiai tarnybos skyriuose. Į 423 paklausimus buvo atsakyta raštu (1998 metais - 186 paklausimai). Didelę dalį paklausimų pateikė savivaldybės bei pavaldžios joms organizacijos. Mokymo skyrius parengė apie 50 vaizdinių mokymo priemonių (skaidrių).

1999 metais buvo atliekami darbai, susiję su naujos skundų nagrinėjimo sistemos įvedimu.

Viešųjų pirkimų įstatyme, priimtame 1999 m. birželio 3 d., skundų ir pretenzijų nagrinėjimo, nuostolių atlyginimo ir pirkimo proceso dalyvių atsakomybės klausimus reglamentuoja dešimt straipsnių (36-45 straipsniai). Buvo parengta Nepriklausomos komisijos narių apmokymo programa, testai, klausimai bei kita dokumentacija.

Surengtuose mokymo kursuose dalyvavo 44 klausytojai. Iš jų 43 gavo teisę būti Nepriklausomos komisijos nariais, kurie nuo 2000 m. pradžios nagrinės skundus pagal naujus Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimus.

Mokymo skyrius tampriai bendradarbiauja ir keičiasi patirtimi su užsienio šalių viešųjų pirkimų institucijomis, gauna iš jų naudingą metodinę bei informacinę medžiagą. Palaikomi nuolatiniai ryšiai su Lenkijos, Estijos, Latvijos, kitų šalių viešųjų pirkimų įstaigomis.

Ypatingas dėmesys kreipiamas į tamprius kontaktus su Europos Sąjungos, Pasaulinės

prekybos organizacijos, PHARE programos bei kitų tarptautinių organizacijų struktūromis, ekspertais. Toks bendradarbiavimas suteikia galimybę kaupti ir analizuoti kitų valstybių ir tarptautinių organizacijų turimą įstatyminę ir metodinę medžiagą viešųjų pirkimų tematika ir panaudoti šią medžiagą organizuojant viešuosius pirkimus Lietuvoje.

Prognozuojama, kad dabartiniu metu, įsigaliojus naujam Viešųjų pirkimų įstatymui, viešųjų pirkimų sferos darbuotojų mokymas taps dar aktualesnis. Todėl Mokymo skyriui teks ir toliau rengti naujas mokymo programas, plėsti ir tobulinti mokymo formas ir sistemą.

Atskaitomybės ir analizės klausimai

Viena iš svarbių Tarnybos funkcijų - informacijos apie viešuosius pirkimus kaupimas ir jos teikimas valstybės (savivaldybių) institucijoms bei visuomenei. Šį darbą tarnyboje atlieka **Atskaitomybės ir analizės skyrius**, kuris taip pat kontroliuoja perkančiųjų organizacijų teikiamų informacinių skelbimų atitikimą Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimams, konsultuoja perkančiųjų organizacijų atstovus ataskaitų pildymo ir informacinių skelbimų turinio klausimais.

Skyriuje kaupiamoje informacijoje yra duomenys apie 1999 metais pirkimus vykdžiusias organizacijas, pirkimų kainas, pirkimų procedūrose dalyvavusius tiekėjus, taikytus viešųjų pirkimų būdus, naudotas lėšas ir kt. 1999 metų III ketvirtyje pradėta kaupti informacija apie "Valstybės žinių" priede "Informaciniai pranešimai" skelbiamus kvietimus dalyvauti pirkimo procedūrose, o IV ketvirtyje - ir informacija, susijusi su tiekėjų (rangovų) skundais. Tai gautų skundų skaičius, skundus pateikę tiekėjai (rangovai), perkančiosios organizacijos, kurių veiksmai ar sprendimai skundžiami, skundų objektai, Tarnybos sprendimai ir panaši informacija.

Sukaupiti duomenys ir informacija apie viešuosius pirkimus naudojami įvairiems tikslams. Vienas jų - tai viešųjų pirkimų statistinė analizė. Analizės duomenys leidžia susidaryti bendrą vaizdą apie Lietuvoje atliekamus pirkimus, jiems naudojamas lėšas, parodo, kiek viešųjų pirkimų buvo atlikta, kokia jų bendra vertė, kiek ir kokių lėšų jiems numatoma panaudoti, kokiais viešojo pirkimo būdais perkama, suteikia kitokią dominančią informaciją.

Turima informacija teikiama valstybės ar savivaldybių institucijoms, kai to reikia jų tiesioginėms funkcijoms vykdyti. Tokios informacijos teikimo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 27 d. nutarimas 1479.

Vykdamas Vyriausybės pavedimą buvo rengiama informacija apie centralizavimo perkant prekes ir paslaugas lygį ministerijose ir žinybose.

Viešųjų pirkimų įstatymas numato teikti informaciją apie viešuosius pirkimus ir visuomenei. Tai padeda įgyvendinti viešųjų pirkimų skaidrumo principą, sumažina korupcijos galimybes.

1999 metais informacija apie viešuosius pirkimus visuomenei buvo teikiama dviem būdais:

1. Ūkio ministerijos Internet'o tinklalapyje (adresas www.ekm.lt) buvo skelbiami tarnyboje parengti norminių teisės aktų projektai bei tarnybos direktoriaus įsakymai ir įsakymais patvirtinti teisės aktai, kuriuos nustatomos, keičiamos ar pripažįstamos netekusiomis galios teisės normos.
2. Kiekvienam metų ketvirčiui pasibaigus, "Valstybės žiniuose" arba priede "Informaciniai pranešimai" skelbiami apibendrinti duomenys apie viešuosius pirkimus.

Apie 1999 metų viešuosius pirkimus Viešųjų pirkimų tarnyba gavo 7082 pirkimų procedūrų ataskaitas, arba 1076 daugiau negu 1998 metais. 184 ataskaitose nurodyta, kad pirkimai dėl įvairių priežasčių neįvyko. Bendra visų 1999 metais vykdytų pirkimų vertė sudaro 2439851,3 tūkst. Lt ir yra 240424,5 tūkst. Lt didesnė nei 1998 metais vykdytų viešųjų pirkimų vertė. 1999 metų II ketvirtį vykdytų pirkimų vertė didžiausia - 1233582,5 Lt (žr. [1 pav.](#))

Pagal naudotas lėšas bendrą 1999 metų 6898 viešųjų pirkimų vertę sudaro:

400776,7 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų (1391 pirkimas);
175517,4 tūkst. Lt savivaldybių biudžetų lėšų (681 pirkimas);
26559,4 tūkst. Lt valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų lėšų (101 pirkimas);
123597,2 tūkst. Lt privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų (773 pirkimai);
571800,2 tūkst. Lt kitų valstybės fondų lėšų (1705 pirkimai);
370578,7 tūkst. Lt valstybės vardu gautų paskolų lėšų (71 pirkimas);
63878,8 tūkst. Lt valstybės garantuojamų paskolų lėšų (70 pirkimų);
2885,6 tūkst. Lt valstybės vardu gaunamos labdaros ir paramos lėšų (25 pirkimai);
97187,9 tūkst. Lt įmonių, finansuojamų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų bei valstybinių fondų, lėšų, gautų iš jų ūkinės veiklos (264 pirkimai);

542499,8 tūkst. Lt įmonių lėšų (1643 pirkimai);
64569,6 tūkst. Lt kitų lėšų (174 pirkimai).

Prekių, paslaugų ir darbų viešųjų pirkimų vertės 1999 m. pateikiamos [2 pav.](#), o šių pirkimų vertės ir kiekiai 1999 m. 1-4 ketv. - atitinkamai [3](#) ir [4 pav.](#) Didžiausią prekių pirkimų vertės dalį sudaro bendra benzino, žibalo, gazolių ir kitų lengvųjų bei vidutinių naftos produktų pirkimų vertė - 90528,3 tūkst. Lt (290 pirkimų). Didžiausią paslaugų pirkimų vertės dalį sudaro bendra finansinio tarpininkavimo paslaugų pirkimo vertė - 65128 tūkst. Lt (45 pirkimai). Didžiausią darbų pirkimų vertės dalį sudaro autostradų, kelių, gatvių, kitų transporto ir pėsčiųjų takų statybos, remonto ir rekonstrukcijos darbų vertė - 680675,0 tūkst. Lt (859 pirkimai).

Viešųjų pirkimų, vykdytų įvairiais pirkimo būdais, vertės ir kiekiai 1999 m. yra tokie ([5](#) ir [6 pav.](#)) :

- Atvirojo konkurso būdu dažniausiai (1159 kartus) buvo perkamos prekės (bendra prekių pirkimų vertė - 693070,1 tūkst. Lt. 490 kartų šiuo būdu buvo perkami darbai (bendra pirkimų vertė - 930212,1 tūkst. Lt).
- Uždarojo konkurso būdu 788 kartus buvo perkami darbai (bendra vertė - 137254,2 tūkst. Lt). Šiuo būdu vykdytų paslaugų bendra pirkimo vertė - 19473,6 tūkst. Lt (248 pirkimai).
- Dviejų pakopų konkurso būdu vykdytas 1 paslaugų pirkimas.
- Konkurencinių derybų dažniausiai (244 kartus) buvo perkami darbai, kurių vertė - 33439,0 tūkst. Lt.
- Kainų apklausos būdu dažniausiai buvo perkamos prekės (1315 kartų, bendra pirkimų vertė - 90000,4 tūkst. Lt) ir darbai (1050 kartų, bendra pirkimų vertė - 155194,7 tūkst. Lt).
- Pirkimo iš vienintelio šaltinio būdu 322 kartus buvo perkamos prekės (bendra prekių pirkimų vertė - 99207,2 tūkst. Lt), 219 kartų - darbai (bendra pirkimų vertė - 48511,8 tūkst. Lt), 152 kartus - paslaugos (bendra pirkimų vertė - 47082,8 tūkst. Lt).

Įvairių rūšių perkančiųjų organizacijų 1999 metais vykdytų pirkimų vertės pateikiamos [7 pav.](#)

Lietuvos apskrityse vykdytų viešųjų pirkimų bendros vertės pateikiamos [8 pav.](#)

Pagal gautas ataskaitas, kiekvieno pirkimo procedūrose vidutiniškai dalyvavo 4,5 tiekėjų (rangovų). Analizuojant pagal pirkimo būdus, daugiausia tiekėjų (rangovų) dalyvavo pirkimuose, vykdytuose atviro konkurso būdu - vidutiniškai 6,8 dalyvių kiekviename konkurse. Kiekviename konkurencinių derybų būdu vykdytame pirkime vidutiniškai dalyvavo 4, uždarojo konkurso būdu - 3,8, kainų apklausos būdu - 3,7 tiekėjų (rangovų). Vidutinė pirkimų, vykdytų atviro konkurso būdu, procedūrų trukmė nuo kvietimo paskelbimo "Valstybių žinių" priede "Informaciniai pranešimai" iki sutarties sudarymo 1999 metais buvo 77,7 dienos.

Dauguma iš 1999 metais gautų ataskaitų buvo užpildytos teisingai ir pateiktos vadovaujantis 1998 m. gruodžio 15 d. tarnybos direktoriaus įsakymu Nr. 59 patvirtintas forma. Vis dėl to žymi dalis, t.y. 774 ataskaitos buvo nepilnai, neteisingai užpildytos arba sudarytos ne pagal patvirtintas formas. Intensyviai mokant ir konsultuojant atsakingus už ataskaitų pildymą perkančiųjų organizacijų atstovus, pavyko išspręsti šį klausimą. Kaupdama informaciją apie viešuosius pirkimus bei teikdama ją valstybės (savivaldybių) institucijoms bei visuomenei, taip pat vykdydama kitas funkcijas - analizuodama bei vertindama pirkimo sistemą, kontroliuodama, kaip atliekant pirkimus laikomasi Viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų su jo įgyvendinimu susijusių teisės aktų reikalavimų, tarnyba susiduria su būtinybe sukurti kompiuterizuotą viešųjų pirkimų informacinę sistemą. Dar 1998 metais, pagal valstybės biudžeto programinio formavimo principus parengtoje Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų sistemos tobulinimo 1999-2001 m. programą Viešųjų pirkimų tarnyba numatė asignavimų poreikį kompiuterizavimo programai minėtu laikotarpiu vykdyti. 1999 metais buvo nupirkti 5 personaliniai kompiuteriai, darbai su jais reikalinga standartinė programinė įranga. Tačiau būtinų lėšų kitos programinės įrangos kūrimui 1999 m. nebuvo skirta. Informacinės sistemos kūrimui lėšų neskiriama ir 2000 metais. Pagal parengtą informacinės sistemos projekto specifikaciją vien tik būtinausių sistemos dalių projekto rengimas kainuotų apie 82 tūkst. Lt.

1999 metais teko spręsti neatidėliotinus informacijos kaupimo, paieškos, apibendrinimo uždavinius. Kadangi 1998 m. gruodžio 15 d. buvo patvirtintos naujos pirkimo procedūrų ataskaitų formos ir pasikeitė jų teikimo tvarka, 1998 metais naudota bandomoji ataskaitų duomenų bazė nebetiko nuo 1999 m. sausio 1 d. pateikiamų ataskaitų duomenims kaupti ir apdoroti. Todėl 1999 m. pradžioje buvo sukurta nauja ataskaitų duomenų bazė, kurioje pradėti kaupti gaunamų ataskaitų registraciniai duomenys, pagrindiniai ataskaitose nurodyti duomenys bei duomenys apie perkančiųjų organizacijų pavaldumą.

Daug pastangų buvo skirta duomenų patikimumui užtikrinti. Tuo tikslu buvo sukurti ir taikomi nauji klaidų paieškos algoritmai.

1999 metų III ketvirtį buvo sukurta skundų nagrinėjimo duomenų bazė, kurioje buvo kaupiami duomenys apie IV ketvirtį gautus tiekėjų (rangovų) skundus.

1999 metais buvo sukurta kvietimų dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, skelbiamų "Valstybės žinių" priede "Informaciniai pranešimai", duomenų bazė.

Dabar veikiančiame Viešųjų pirkimų įstatyme, lyginant su ankstesniuoju, padaugėjo pirkimo būdų, kuriais atliekant viešąjį pirkimą, kvietimas dalyvauti pirkimo procedūrose turi būti skelbiamas "Valstybės žinių" priede "Informaciniai pranešimai". Numatytas žymiai didesnis informacinių skelbimų, kurie turės būti spausdinami minėtame priede, skaičius. Įvedamos tokios skelbimo rūšys, kaip išankstiniai informaciniai pranešimai apie numatomus viešuosius pirkimus einamaisiais finansiniais metais, informaciniai pranešimai apie sudarytas pirkimo sutartis ir sutarčių įvykdymo rezultatus.

Naujų rūšių informacinių skelbimų duomenims kaupti būtina sukurti naują skelbimų duomenų bazę. Naują duomenų bazę reikia sukurti ir duomenims, susijusiems su skundų nagrinėjimu, kaupti ir apdoroti, kadangi nuo 2000 m. sausio 1 d. iš esmės pasikeitė skundų nagrinėjimo tvarka.

Šiam darbu pradėta rengtis iš anksto. Parengtos ir patvirtintos standartinės formos, kuriose perkančiosios organizacijos teikia skelbimams reikalingus duomenis, įvesta viešųjų pirkimų kodavimo sistema ir atlikta kitokių parengiamųjų darbų. Viešųjų pirkimų kodavimo sistema suteikia galimybę pagal pirkimo kodą identifikuoti pirkimus ir sujungti visą turimą, su konkrečiu viešuoju pirkimu susijusią, informaciją.

Tarnybos struktūra ir institucinė veikla

Tarnybos organizacinė struktūra ir etatai buvo patvirtinti 1998 kovo 27 d. Ataskaitiniais metais tarnybos struktūra ir bendras etatų skaičius nepasikeitė.

Sudarant tarnybos struktūrą bei etatų sąrašą buvo atsižvelgta į įstatymo ir Vyriausybės patvirtintų nuostatų keliamus tarnybai uždavinius, nustatytas jai funkcijas bei konkrečių darbų apimtis kiekvienam struktūriniam padaliniiui.

Vadovaujantis šiais principais, tarnybos sudėtyje yra sudaryti 4 funkciniai skyriai bei 2 savarankiški finansinio ir ūkinio aptarnavimo sektoriai:

Metodologijos skyrius - 5 etatiniai vienetai;

Kontrolės ir prevencijos skyrius - 9 etatiniai vienetai;

(skyriaus sudėtyje yra Prevencijos sektorius)

Mokymo skyrius - 6 etatiniai vienetai;

Atskaitomybės ir analizės skyrius - 6 etatiniai vienetai;

Finansų ir buhalterijos sektorius - 2 etatiniai vienetai;

Administracijos ir ūkio sektorius - 5 etatiniai vienetai;

Iš viso tarnybai yra nustatyti 35 etatiniai vienetai, kurie 1999 metais buvo visiškai sukomplektuoti.

Vystantis viešųjų pirkimų sistemai ir plečiantis pirkimų mastams (1998 metais buvo 5321 pirkimas, 1999 metais - 6898), kasmet didėja tarnybos darbų apimtys ir jos veikla darosi vis platesnė ir sudėtingesnė. Didėja ir korespondencijos srautai. 1999 metais tarnyboje buvo gauta 11860 raštų (1998 metais - 9089), išsiųsta - 2654 raštai (1998 metais - 1966).

Siekiant didinti tarnybos veiklos efektyvumą, darbų kokybę ir priimamų sprendimų subalansuotumą, tarnyboje yra sudaryta Metodinė taryba, kurios sudėtyje - tarnybos vadovybė, skyrių viršininkai, kiti specialistai. 1999 m. liepos 27 d. buvo patvirtinti tarnybos nuostatai. Metodinėje taryboje kolegialiai aptariamos svarbiausios tarnyboje ir jos skyriuose nagrinėjamos bei sprendžiamos strateginės problemos, viešųjų pirkimų sistemos funkcionavimo ir tobulinimo klausimai, formuojama tarnybos pozicija viešojo pirkimo proceso dalyvių dažniausiai keliamais klausimais, įvertinami rengiamų įstatymų, nutarimų, kitų svarbiausių dokumentų projektai, aptariami gaunami skundai, įvertinamos žiniasklaidos publikacijos, svarstomos kitos tarnybos veiklos problemos. Tarnybos posėdžiai vyksta kas savaitę ir jos rekomendacijos bei sprendimai įforminami atitinkamu protokolu.

1999 metais tarnybos veiklai finansuoti buvo skirta 1291,5 tūkst. Lt, iš jų nepaprastąsias išlaidas sudarė 73,5 tūkst. Lt, paprastąsias išlaidas - 1218 tūkst. Lt. 2000 metams tarnybai nepaprastosioms išlaidoms lėšų visiškai neskirta, o paprastosioms išlaidoms lėšos sumažintos iki 959 tūkst. Lt. Inventoriui, kitoms prekėms ir paslaugoms įsigyti 2000 metams skirta tik 80 tūkst. Lt, vietoje 247 tūkst. Lt 1999 metais.

Toks ženklus tarnybai biudžetinių lėšų sumažėjimas, 2000 metais neišvengiamai sukels tarnybos veikloje daug sudėtingų, neišsprendžiamų problemų, susijusių, visų pirma, su

būtiniausiomis išlaidomis, reikalingomis naujame Viešųjų pirkimų įstatyme numatytoms priemonėms įgyvendinti.

Įvertindama itin sudėtingą nacionalinio biudžeto formavimosi situaciją, tarnyba pirmajame pusmetyje bus priversta atsisakyti daugelio būtiniausių išlaidų. Tačiau finansinių metų eigoje teks visgi prašyti Vyriausybės bei Finansų ministerijos pagalbos ir tikslinant 2000 metų biudžeto rodiklius, atsižvelgti į pirmąjį, neatidėliotinus tarnybos finansavimo poreikius.

Kartu konstatuojame, kad atsiliepiant į Vyriausybės kreipimąsi, tarnybos darbuotojai 1999 m. gruodžio dienomis vieningai išėjo solidarumo atostogų, o tarnybos vadovas savaitės darbo užmokestį pervedė į biudžetą. Solidarumo atostogų metu buvo sutaupyti 5900 litų.

Direktorius
A.Minkevičius

1 lentelė
**Teisės aktų, kurių projektus 1999 metais parengė
Viešųjų pirkimų tarnyba,
sąrašas**

Eil.Nr.	Teisės akto pavadinimas	Dokumento priėmimo data ir Nr.	Publikacija
	Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinti teisės aktai		
1.	Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuostatai	1999.09.30 Nr.1090	Žin.,1999, Nr.83-2474
2.	Informacijos apie numatomus ir vykdomus viešuosius pirkimus, sudarytas pirkimų sutartis bei sutarčių įvykdymo rezultatus kaupimo ir teikimo valstybės (savivaldybių) institucijoms bei visuomenei tvarka	1999.12.27 Nr.1479	Žin.,1999, Nr.114-3301
3.	Išankstinių informacinių pranešimų apie numatomus pirkimus einamaisiais metais skelbimo tvarka	1999.12.27 Nr.1480	Žin.,1999, Nr.114-3302
4.	Ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijų reikšmingumo nustatymo metodika	1999.12.30 Nr.1503	Žin.,2000, Nr.1-8
5.	Nepriklausomos viešųjų pirkimų ginčų nagrinėjimo komisijos nuostatai	1999.12.24 Nr.1467	Žin.,1999, Nr.110-3236
6.	Skundų nagrinėjimo Nepriklausomoje viešųjų pirkimų ginčų nagrinėjimo komisijoje išlaidų padengimo tvarka	1999.12.24 Nr.1467	Žin.,1999, Nr.110-3236
7.	Skundų nagrinėjimo bei Nepriklausomos viešųjų pirkimų ginčų nagrinėjimo komisijos narių nušalinimo nuo ginčų nagrinėjimo sąlygos ir tvarka	1999.12.24 Nr.1467	Žin.,1999, Nr.110-3236
	Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymais patvirtinti teisės aktai		
8.	Informacinių skelbimų (išankstinių informacinių pranešimų, kvietimų, informacijos apie sudarytas pirkimo sutartis ir sutarčių įvykdymo rezultatus) reikalavimai	1999.12.30 Nr.60	Žin.,2000, Nr.2-66
9.	Reikalavimai Nepriklausomos viešųjų pirkimų ginčų nagrinėjimo komisijos nariams bei jų sąrašo sudarymo (narių įtraukimo bei išbraukimo iš sąrašo) reikalavimai	1999.11.12 Nr.53	Žin.,1999, Nr. 98-2841
10.	Vokų su konkurso pasiūlymais atplėšimo procedūros rezultatų protokolo privalomieji rekvizitai	1999.10.18 Nr.45	Žin.,1999, Nr.88-2617
11.	Tiekėjų (rangovų) pasiūlytų kainų diskontavimo tvarka ir diskonto norma	1999.11.10 Nr.52	Žin.,1999, Nr.96-2773
12.	Viešiuoju pirkimu identifikavimo ir jo vertės	1999.12.30	Žin.,2000.

	nustatymo tvarka (laikina)	Nr.61	Nr.2-67
--	----------------------------	-------	---------

2 lentelė

1999 metais surengti seminarai viešųjų pirkimų klausimais

Eil. Nr.	Seminaro data	Seminaro tema	Kur vyko seminaras	Dalyvių skaičius
1.	1999 01 28	„Asociacijos INFOBALT narių susitikimas su Viešųjų pirkimų tarnybos vadovais“	Asociacija INFOBALT	35 klausytojų
2.	1999 01 29	LRV 1998 10 06 nutarimo Nr. 1189 ir VPT 1998 12 15	Ekonomikos mokymo centras	90 klausytojų
3.	1999 02 26	Viešųjų pirkimų problemos	VRM Pataisos darbų departamentas	90 klausytojų
4.	1999 03 19	Viešųjų pirkimų organizavimas	Respublikinė darbo birža	30 klausytojų
5.	1999 04 30	Komunalinių paslaugų viešasis pirkimas	VĮ Komunalininkų vadybos centras	130 klausytojų
6.	1999 05 05	Viešojo pirkimo įstatymo taikymo nuostatos	VRM Pasienio policijos departamentas	100 klausytojų
7.	1999 05 10	Viešojo pirkimo įstatymo taikymo nuostatos	KAM Karinės oro pajėgos	30 klausytojų
8.	1999 06 17	Viešojo pirkimo įstatymo taikymo nuostatos	Vilniaus miesto savivaldybė	40 klausytojų
9.	1999 06 30	Viešųjų pirkimų aktualijos	Ekonomikos mokymo centras	110 klausytojų
10.	1999 09 09	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo taikymo nuostatos	Krašto apsaugos ministerija	60 klausytojų
11.	1999 09 17	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos ir jų praktinis taikymas	VPT	190 klausytojų
12.	1999 09 22-23	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerija (Druskininkuose)	60 klausytojų
13.	1999 09 28	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Krašto apsaugos ministerija Statybos ir paslaugų departamentas	30 klausytojų
14.	1999 10 01	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Sveikatos apsaugos ministerija (Palangoje)	50 klausytojų
15.	1999 10 12	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Advokatų asociacija	120 klausytojų
16.	1999 10 13	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Informacinis centras	120 klausytojų
17.	1999 10 15	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	AB „Lietuvos dujos“	40 klausytojų
18.	1999 10 20	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Ekonomikos mokymo centras	120 klausytojų
19.	1999 10 22	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Valstybės kontrolė	70 klausytojų
20.	1999 10 22	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Mokymo centras „Dainava“ Druskininkuose	40 klausytojų
21.	1999 11 05	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Marijampolės apskrities viršininko	80 klausytojų

22.	1999 11 05	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	administracija Valstybės kontrolė Klaipėdoje	60 klausytojų
23.	1999 11 10	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija	90 klausytojų
24.	1999 11 12	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	60 klausytojų
25.	1999 11 19	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Vandens tiekėjų asociacija Palanga	80 klausytojų
26.	1999 11 25	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Vilniaus sveikatos priežiūros darbuotojams	40 klausytojų
27.	1999 11 29	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Generalinė miškų urėdija	50 klausytojų
28.	1999 12 22	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Lietuvos melioracijos įmonių asociacija	60 klausytojų
29.	1999 12 01	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Advokatų asociacija	100 klausytojų
30.	1999 12 10	Naujojo Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Utenos valstybės kontrolės skyriaus darbuotojams	40 klausytojų
31.	1999 12 13- 17	NGNK mokymas	NGNK mokymas	35 klausytojai
32.	1999 12 20- 23	NGNK mokymas	NGNK mokymas	9 klausytojai
33.	1999 12 29	Viešųjų pirkimų įstatymo pagrindinės nuostatos	Lietuvos bankas	50 klausytojų